

HU

4
1977 - 2017

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

2016

Röviden az uniós ellenőrzésről

Az Európai Számvevőszék 2016-os éves
jelentéseinek bemutatása

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/Pages/ContactForm.aspx

Weboldal: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditorsECA

Bővebb tájékoztatást az Európai Unióról az interneten talál (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2017

Print	ISBN 978-92-872-7548-6	doi:10.2865/074893	QJ-04-17-451-HU-C
PDF	ISBN 978-92-872-7505-9	doi:10.2865/838706	QJ-04-17-451-HU-N
HTML	ISBN 978-92-872-7554-7	doi:10.2865/77705	QJ-04-17-451-HU-Q

2016

Röviden az uniós ellenőrzésről

**Az Európai Számvevőszék 2016-os éves
jelentéseinek bemutatása**

Oldalszám

03	Elnöki előszó
04	Átfogó eredmények
04	Legfontosabb megállapítások
06	Magunkról
06	Az ellenőrzött terület
08	Megállapításaink
08	Az Unió beszámolója megbízható és valós képet ad
08	A 2016-os kiadások a költségtérítés-alapú kifizetések kivételével jogszerűek és szabályszerűek
15	Kihívások vannak a költségvetési és pénzgazdálkodás terén
18	Fokozni kell a teljesítményközpontúságot
21	A bevételi és kiadási területek részletes bemutatása
22	Bevételek
23	Versenyképesség a növekedésért és a foglalkoztatásért
26	Gazdasági, társadalmi és területi kohézió
30	Természeti erőforrások
34	Biztonság és uniós polgárság
36	Globális Európa
39	Igazgatás
41	Európai Fejlesztési Alapok
44	Háttér-információk

Idén ünnepeljük az Európai Számvevőszék fennállásának 40. évfordulóját. Immár több mint húsz éve adunk ki éves megbízhatósági nyilatkozatot az Unió beszámolójának megbízhatóságáról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről.

1994 óta most először fordul elő, hogy 2016-ra nézve a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók szabályszerűségéről korlátozott (vagyis nem elutasító) véleményt fogalmazunk meg. Ez jelentős előrelépést jelent az uniós pénzgazdálkodás terén. Az ellenőrzött 2016-os kiadások jelentős részét nem jellemezte lényeges hibaszint, és az elmúlt három évben folyamatosan javult az uniós költségvetésből teljesített kifizetések becsült hibaszintje is: a 2014-es 4,4%-ról 2015-ben 3,8%-ra, 2016-ban pedig 3,1%-ra csökkent. Végül az elmúlt évekhez hasonlóan azt állapíthatjuk meg, hogy az Unió 2016-os beszámolója megbízható és valós képet ad az Unió pénzügyi helyzetéről.

A 2018–2020-as időszakra vonatkozó stratégiánkban leírtak szerint úgy véljük: ideje új szempontból tekintenünk arra, milyen módon ellenőrizzük az Unió költségvetését. Elsősorban az uniós kiadások kezelésére vonatkozó, az Európai Bizottságnál és a tagállamok közigazgatásában alkalmazott belső kontrollok különböző rétegeire kívánunk nagyobb figyelmet fordítani. Így láthatóbbá tudjuk tenni, hogy hol maradtak továbbra is hiányosságok, és jobban elő tudjuk segíteni az elszámoltathatóság és az uniós pénzgazdálkodás továbbfejlesztését.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'K-H se'.

Klaus-Heiner LEHNE
az Európai Számvevőszék elnöke

Legfontosabb megállapítások

A 2016. évi megbízhatósági nyilatkozat összefoglalója

Az Európai Számvevőszék hitelesítő véleményét ad az Európai Unió 2016-os beszámolójának megbízhatóságáról.

Összességében a 2016. évi bevételek az elmúlt évekhez hasonlóan jogszerűek és szabályszerűek voltak.

A 2016-os kifizetések a költségtérítés-alapú kifizetések kivételével jogszerűek és szabályszerűek voltak.

Megbízhatósági nyilatkozatunk teljes szövege a 2016-os éves jelentés 1. fejezetében olvasható.

- A **2016-os** uniós **beszámoló** a nemzetközi standardokkal összhangban készült el, és minden lényeges szempontból megbízható és valós képet ad. Ezért, mint 2007 óta minden évben, ismét hitelesítő véleményt adhatunk annak megbízhatóságáról.
- Az elmúlt években folyamatosan javult az uniós költségvetésből teljesített **kifizetések** becsült hibaszintje: 2016: 3,1%, 2015: 3,8%, 2014: 4,4%. Emellett 2016-ban az ellenőrzött kiadások jelentős részét – a *jogosultságalapú kifizetéseket* – nem jellemezte lényeges hibaszint. Ezért azóta, hogy 1994-ben megkezdtük a megbízhatósági nyilatkozatok kiadását, most először adunk – 2016-ra nézve – az év kifizetéseire vonatkozóan *korlátozott véleményt*.
- *Jogosultságalapú kifizetéseken* a kedvezményezettek nem költségtérítésként, hanem bizonyos feltételek betartásáért részesülnek. Ilyen kifizetések teszik ki a 2016-ban ellenőrzött kiadások mintegy felét. Ide tartoznak a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatások, a „Természeti erőforrások: Piaci beavatkozások és közvetlen támogatások” (1,7%-os becsült hibaszint) kiadásainak legnagyobb része és az „Igazgatás” (0,2%) kiadásai. Mindkét terület becsült hibaszintje a 2%-os lényegességi küszöb alatt maradt. A jogosultságalapú kifizetések útján történik más olyan tevékenységek finanszírozása is, mint a hallgatói és kutatói ösztöndíjak, illetve az agrár-környezetvédelmi intézkedések.
- *Költségtérítés-alapú kifizetéseken* azok a kedvezményezettek részesülnek, akiknél uniós forrásból visszafizetendő költségek merültek fel. Ide tartoznak a legmagasabb hibaszintű területek: „Természeti erőforrások: Vidékfejlesztés, környezetvédelem, éghajlat-politika és halászat” (4,9%-os becsült hibaszint) és a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” (4,8%). A költségtérítés-alapú kifizetések révén finanszírozott tevékenységek közé tartoznak kutatási projektek, képzési és fejlesztési programok is.
- A **Bizottság szabályszerűségéről történő beszámoló**a a legtöbb területen nagyjából összhangban van a mi eredményeinkkel. A Bizottság is lényeges általános hibaszintet állapított meg.

- A tagállami hatóságok és a Bizottság által végrehajtott **korrekciós intézkedések** kedvezően befolyásolták a becsült hibaszintet. Ezen intézkedések nélkül az általunk becsült általános hibaszint 1,2%-kal magasabb lett volna. Elegendő információ állt rendelkezésre ahhoz, hogy a hibák jelentős részét megelőzzék, illetve észleljék és kijavítsák. Ha ezeket az információkat felhasználták volna a hibák kijavítására, akkor a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” és a „Globális Európa” összes kiadásainak becsült hibaszintje 2016-ban a 2%-os lényegességi küszöb alatt maradt volna.
- **Ebben az évben minden eddiginél magasabb volt az olyan kifizetések összege, amelyek folyósítására az Unió a jövőbeli költségvetésekből vállalt kötelezettséget.** Ez az összeg 2020-ig várhatóan tovább fog emelkedni. A 2020-ban kezdődő időszakra szóló többéves pénzügyi keret (TPK) kialakítása során prioritásként kezelendő ennek a hátraléknak a felszámolása és az újabb hátralékok kialakulásának megelőzése.
- Összevetettük a **teljesítményről való beszámolás** bizottsági **kereteit** más közigazgatási szervek bevált gyakorlataival. Megállapításunk szerint a Bizottságnak egyszerűsítene kell a teljesítmény mérését, például úgy, hogy drasztikusan csökkenti a célkitűzések és a mutatók számát.

Az uniós költségvetésről, illetve a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapból finanszírozott tevékenységekről szóló 2016-os éves jelentésünk teljes szövege letölthető a honlapunkról (<http://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=41732>).

Magunkról

A Számvevőszék alapvető célja, hogy az Unió külső ellenőréként elősegítse az Unió pénzgazdálkodásának javítását, az elszámoltathatóság és átláthatóság fokozását, és hogy az uniós polgárok pénzügyi érdekeinek független őréként tevékenykedjék.

Felhívjuk a figyelmet a kockázatokra, bizonyosságot nyújtunk, jelezzük a hiányosságokat és a sikereket, valamint iránymutatással szolgálunk az uniós döntéshozóknak és jogalkotóknak ahhoz, hogy javítani tudják az uniós szakpolitikák és programok irányítását. Munkánk révén az európai polgárok tájékozódhatnak arról, hogyan történik pénzük elköltése.

Az ellenőrzött terület

Az Unió költségvetéséről adott megbízhatósági nyilatkozatunk

Az uniós költségvetést – a többéves pénzügyi kereteken (TPK) belül – évente fogadja el az Európai Parlament és a Tanács. A költségvetési források megfelelő felhasználása elsősorban a Bizottság felelőssége.

Minden évben ellenőrizzük az uniós költségvetés bevételeit és kiadásait, és megvizsgáljuk, hogy megbízható-e az éves beszámoló, valamint hogy a bevételi és kiadási tranzakciók megfelelnek-e az alkalmazandó uniós és tagállami szabályoknak és rendelkezéseknek.

Ez képezi a megbízhatósági nyilatkozatunk alapját, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke szerint be kell nyújtanunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

A 2016-os uniós költségvetés számokban

A költségvetési kiadások az uniós szakpolitikai célkitűzések elérésének fontos eszközei.

A kiadások 2016-ban összesen 136,4 milliárd eurót tettek ki, ami polgáronként körülbelül 267 eurót jelent. Az Unió kiadásai az uniós tagállamok összesített állami kiadásai hozzávetőlegesen 2,0%-ának feleltek meg.

Honnan érkezik a bevétel?

Az uniós költségvetés finanszírozása többféle módon történik. A legnagyobb részt (95,6 milliárd euró) a tagállamok fizetik be, bruttó nemzeti jövedelmükkel arányosan. A bevételek más forrásai többek között a vámok (20,1 milliárd euró), valamint a tagállamok által beszedett hozzáadottérték-adó (15,9 milliárd euró).

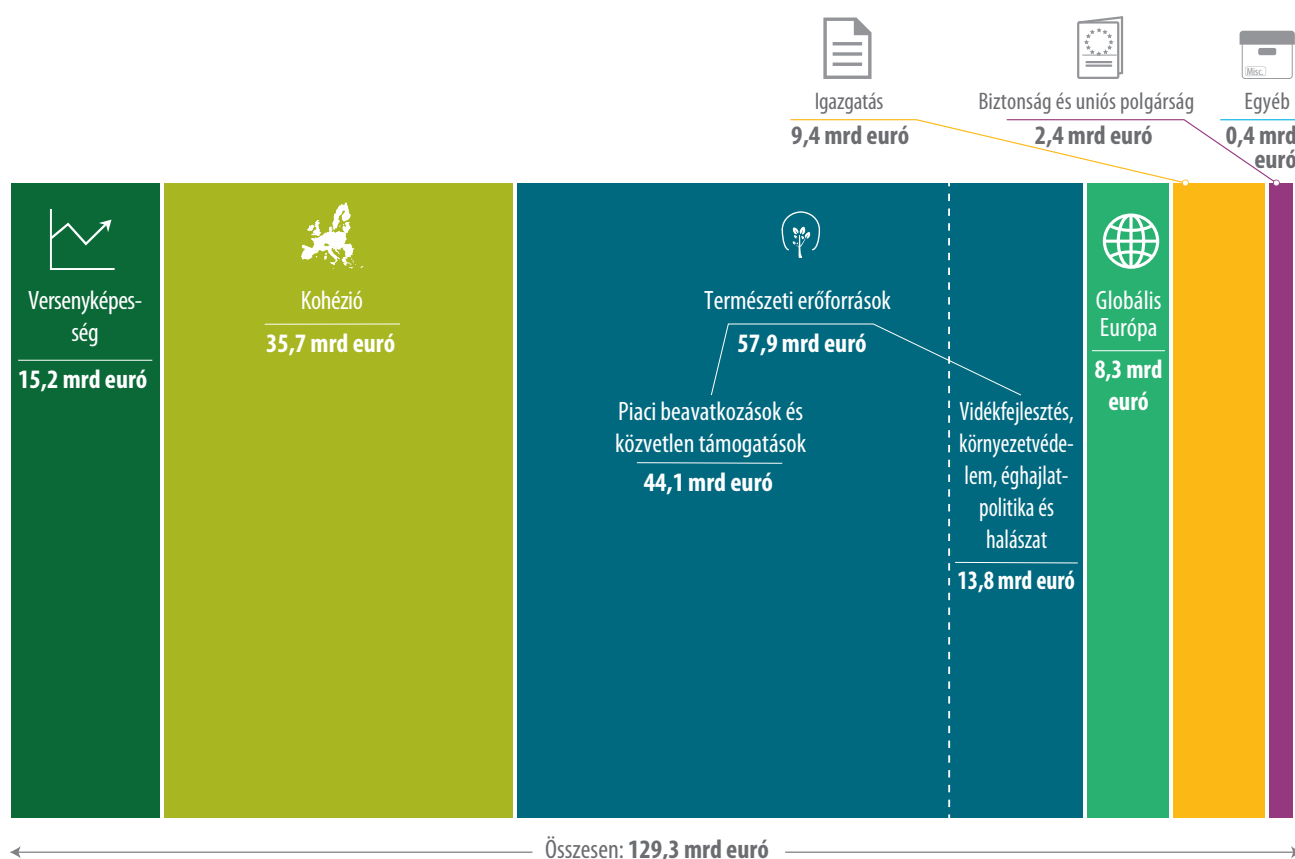

Mire fordítják a kiadásokat?

Az Unió éves költségvetése számos különböző területet finanszíroz (lásd: **1. diagram**).

1. diagram

Az ellenőrzött 2016-os kiadások

A kifizetések olyan szerteágazó tevékenységeket támogatnak, mint pl. a mezőgazdasági termelés, a vidék-, illetve városfejlesztés, a közlekedési infrastrukturális projektek, a kutatás, a munkanélküliek képzése, valamint az Unióhoz csatlakozni kívánó vagy szomszédos és fejlődő országoknak nyújtott támogatás.

A költségvetés kb. kétharmada ún. „megosztott irányítás” keretében kerül felhasználásra, amelynek során az egyes tagállamok – az uniós és a tagállami jogszabályoknak megfelelően – elosztják a forrásokat, illetve kezelik a kiadásokat (pl. a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” vagy a „Természeti erőforrások” kiadásai esetében).

Megállapításaink

Az Unió beszámolója megbízható és valós képet ad

A 2016-os uniós beszámolót a nemzetközi költségvetési számviteli standardokkal összhangban készítették el, és az minden lényeges szempontból valós és hű képet ad az Unió tárgyévre vonatkozó pénzügyi eredményeiről, valamint az év végi eszközökről és forrásokról.

Ennek alapján – csakúgy, mint 2007 óta minden évben – hitelesítő véleményt adhattunk a beszámoló megbízhatóságáról (ellenjegyezhetjük a beszámolót).

A 2016-os kiadások a költségtérítés-alapú kifizetések kivételével jogszerűek és szabályszerűek

Az uniós költségvetés különböző részeiből vett tranzakciómintákat tesztelve becsléseket készítünk arról, hogy a bevételeket és a különböző kiadási területeket milyen mértékben jellemzik hibák. Ellenőrzési módszerünkről és a becült hibaszintről bővebben lásd: 45. és 46. oldal.

Megállapítjuk, hogy **a bevételek lényeges hibától mentesek voltak.**

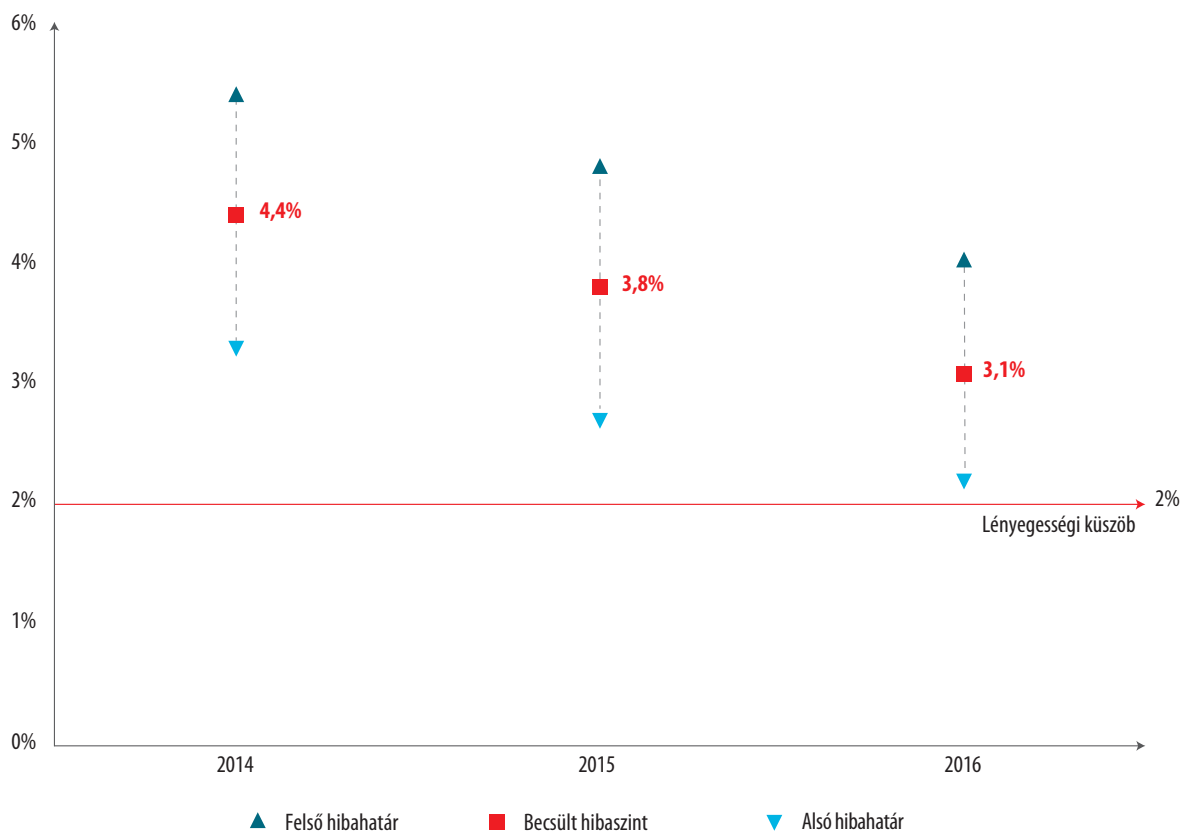
2016-ra az uniós költségvetésből teljesített kifizetésekre nézve **korlátozott véleményt** adunk. Ez most először fordul elő 1994, vagyis azóta, hogy megbízhatósági nyilatkozatot adunk ki.

A **kiadások** hibaszintjét összességében 3,1%-ra becsüljük (lásd: **2. diagram**). Ez az adat 2015-ben 3,8%, 2014-ben 4,4% volt.

2. diagram

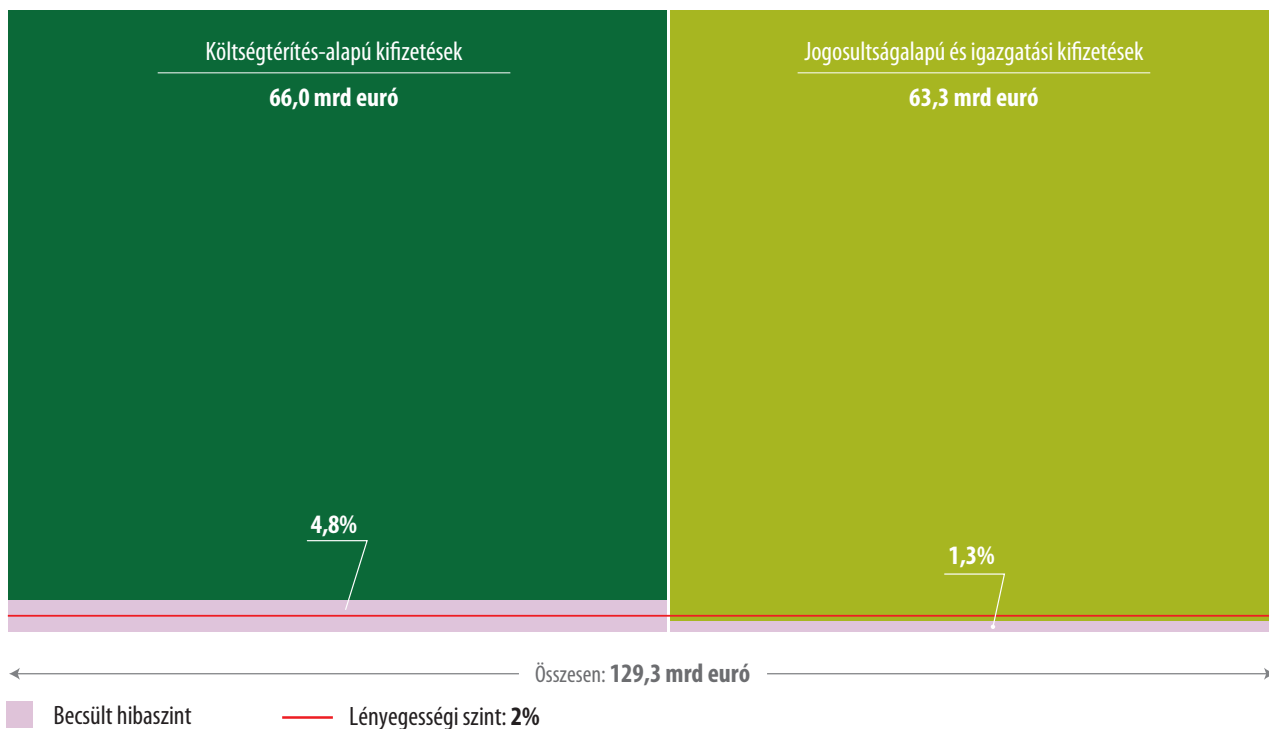
Az uniós költségvetés egészére vonatkozó becsült hibaszint (2014–2016)

Megjegyzés: A hibaszintet standard statisztikai módszerekkel becsüljük meg. 95%-os konfidenciaszint mellett állítjuk, hogy a sokaságban a hibaszint az alsó és a felső hibahatár között van (részletesebben lásd: a 2016-os éves jelentés 1. fejezetének 1.1. melléklete).

A hibák javarészt a **költségtérítés-alapú kifizetésekre** korlátozódtak, ezeknél a hibaszintet 4,8%-ra becsüljük. A **jogosultságalapú kifizetéseknél** a hibaszintet 1,3% -ra becsüljük, ami a 2%-os lényegességi küszöb alatt marad (lásd: **3. diagram**).

A 2016-os kiadások mintegy fele lényeges hibától mentes

Ennek alapján megállapítjuk, hogy a **2016-os kifizetések** a költségtérítés-alapú kifizetések kivételével jogszerűek és szabályszerűek.

Mi a jogosultság-, illetve a költségtérítés-alapú kifizetés?

Az uniós kiadások az alábbi két kiadástípussal jellemezhetőek, amelyek kockázati profilja jól elkülönül egymástól:

- Jogosultságalapú programok, ahol a kifizetés bizonyos feltételek teljesítésén alapul: ilyenek többek között a hallgatói és kutatói ösztöndíjak (a „Versenyképesség” területhez kapcsolódó kiadások keretében), a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatások („Természeti erőforrások”), valamint az uniós alkalmazottak bére és nyugdíja („Igazgatás”).
- Költségtérítés-alapú kifizetések esetén az Unió a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, támogatásra jogosult költségeket téríti meg. Ilyen kifizetéseket teljesítenek például kutatási projektek (a „Versenyképesség” keretében), regionális és vidékfejlesztési beruházás-támogatási, illetve képzési rendszerek (a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” és a „Természeti erőforrások” keretében) és fejlesztési támogatási projektek (a „Globális Európa” keretében) részére.

A megosztott irányítás kiadásai arányosan járulnak hozzá az általános hibaszinthez

A tesztelés eredményeit az egyes kiadási területek szerinti bontásban a **4. diagram** mutatja be. Annak, hogy az uniós kiadásokat a Bizottság közvetlenül vagy közvetve, vagy a tagállamokkal megosztottan irányítja-e, kevés hatása van a szabályszerűsége. 2016-ban a megosztott irányítású kiadások, illetve az operatív kiadások minden egyéb formája esetében szinte azonos volt a becsült hibaszint.

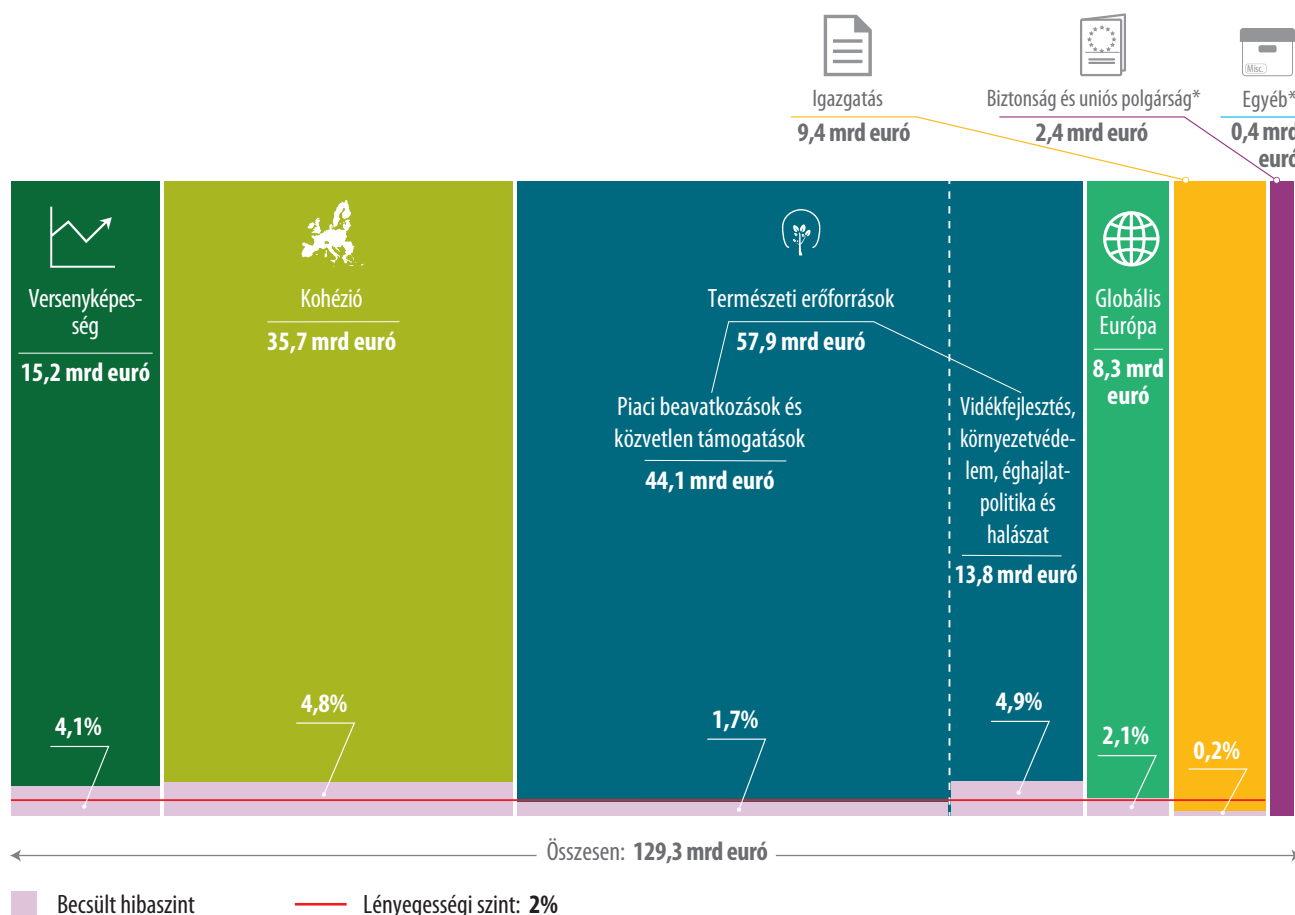
Az ellenőrzött kiadások legnagyobb részét (45%) a „Természeti erőforrások” tették ki. Az ennek a területnek több mint háromnegyedét kitevő „Piaci beavatkozások és közvetlen támogatások”, amely főként a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatásokból áll, mentes a lényeges hibáktól (becsült hibaszint: 1,7%). E terület másik összetevője a „Vidékfejlesztés, környezetvédelem, éghajlat-politika és halászat”, amelyet lényeges hibaszint jellemez (becsült hibaszint: 4,9%).

Az ellenőrzött kiadások második legnagyobb részét a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” adja (28%). Ezen a területen a hibák többsége (kb. 70%-a) egyes kedvezményezettek, tevékenységek, projektek vagy kiadások nem támogatható voltának tudhatók be. Ezen a területen majdnem minden kiadás költségtérítés. A 2016-os az utolsó olyan pénzügyi év, amelyben valamennyi általunk ellenőrzött kiadás a 2007–2013-as TPK-időszakhoz kapcsolódik. Várakozásunk szerint az elkövetkező években nőni fog a 2014–2020-as TPK-hoz kapcsolódó források aránya.

2016-ra nézve e két megosztott irányítású terület általános hibái teszik ki a becsült hibaszint 79%-át.

4. diagram

Az uniós kiadási területek tesztelésének 2016-os eredményei

% A becsült hibaszintet az ellenőrzéseink – elsősorban a tranzakciókból vett statisztikai minták tesztelése – során talált számszerűsíthető hibák alapján állapítjuk meg. A mintavételhez és a hibaszint megbecsléséhez standard statisztikai módszereket alkalmazunk (lásd: a 2016-os éves jelentés 1. fejezetének 1.1. melléklete).

* Nem adunk külön értékelést a TPK 3. fejezete (Biztonság és uniós polgárság) és 6. fejezete (Ellentételezések) alatti kiadásokról, sem az egyéb kiadásokról (a 2014–2020-as TPK-n kívül eső speciális eszközök, például a sürgősségigély-tartalék és a rugalmassági eszköz). Az ezeken a területeken végzett tevékenységeink azonban hozzájárulnak a 2016-os év kiadásaival kapcsolatos átfogó következtetéseink kialakításához.

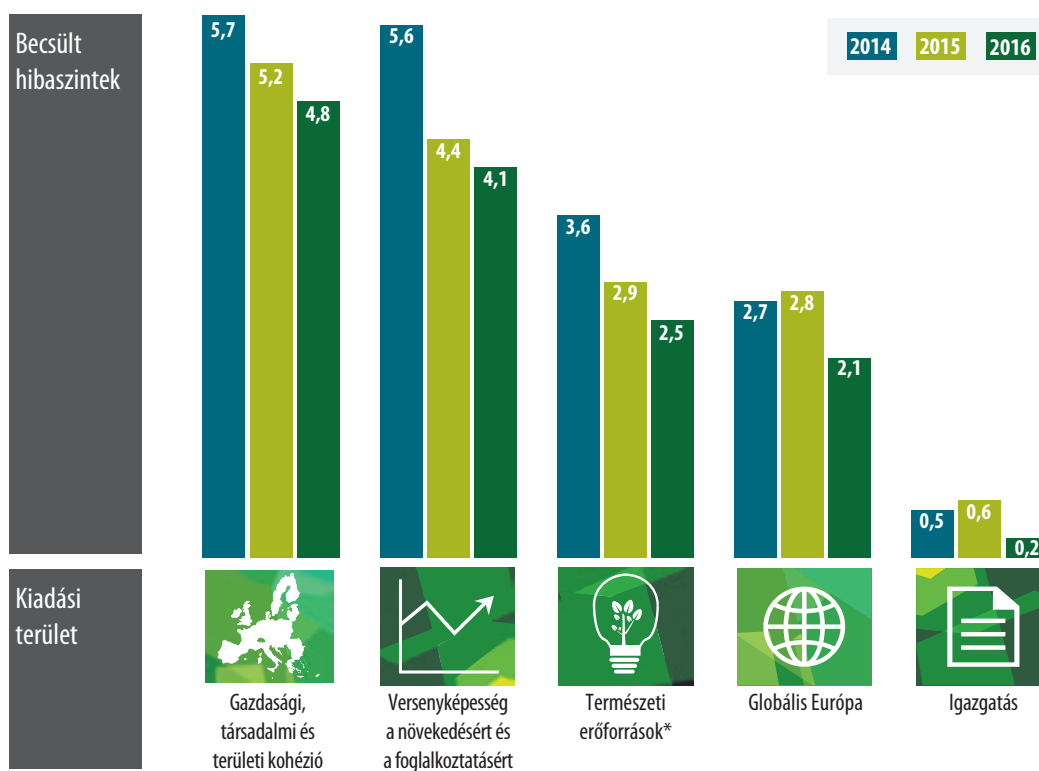
A „Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért” kiadásaira vonatkozó becsült hibaszint továbbra is meghaladja az uniós költségvetés egészére vonatkozó hibaszintet (3,1%). A legtöbb hiba a kedvezményezettek által bejelentett nem támogatható személyzeti és közvetett költségek megtérítésével vagy kutatási projektekkal volt kapcsolatos.

A „Globális Európa” esetében a teljes becsült hibaszint kétharmada alapvető dokumentumok hiányával, illetve a Bizottság által jóváhagyott, de pénzügyi beszámolókkal nem indokolt előfinanszírozással kapcsolatos.

Az **5. diagram** összeveti a különböző kiadási területek 2014 és 2016 közötti becsült hibaszintjét. A bevétel és az egyes kiadási területek eredményeiről bővebben a 21–43. oldalon, illetve a 2016-os éves jelentés vonatkozó fejezeteiben számolunk be.

5. diagram

Az uniós kiadási területek becsült hibaszintjének összevetése (2014–2016)

% A becsült hibaszintet az ellenőrzéseink – elsősorban a tranzakciókból vett statisztikai minták tesztelése – során talált számszerűsíthető hibák alapján állapítjuk meg. A mintavételhez és a hibaszint megbecsléséhez standard statisztikai módszereket alkalmazunk (lásd: a 2016-os éves jelentés 1. fejezetének 1.1. melléklete).

* 2014-ben tranzakciótesztelésünkbe a kölcsönös megfeleltetést is belevettük, és ennek hibái a TPK „Természeti erőforrások” fejezetén belül 0,6 százalékponttal járultak hozzá az általános becsült hibaszinthez. A KAP jogi kereteinek megváltozása miatt 2015-ben és 2016-ban ez már nem állt fenn.

Bizonyos körülmények között a hibaszint becslésénél figyelembe vesszük a korrekciós intézkedéseket

A tagállamok és a Bizottság szabálytalan kiadások esetén, illetve ha a kifizetéseket érintő hibákat a folyamat korábbi szakaszaiban nem szűrték ki, korrekciós intézkedéseket alkalmaznak. Ezen intézkedéseket ellenőrzési eredményeink kiszámításakor figyelembe vesszük, amennyiben azokat a kifizetés vagy a vizsgálatunk előtt végrehajtják. Ezután ellenőrizzük ezeknek a korrekcióknak az alkalmazását, és adott esetben korrigáljuk a becsült hibaszintet.

Ha ezeket a korrekciós intézkedéseket az általunk ellenőrzött 2016-os kifizetések esetében nem alkalmazták volna, az általános becsült hibaszint 3,1% helyett 4,3% lett volna.

Ezenfelül elegendő információ állt rendelkezésre ahhoz, hogy a hibák jelentős részét még a kiadásoknak a Bizottsághoz történő bejelentése előtt megelőzzék, illetve észleljék és kijavítsák. Ha ezeket az információkat felhasználták volna a hibák kijavítására, akkor a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” és a „Globális Európa” összes kiadásainak becsült hibaszintje 2016-ban a 2%-os lényegességi küszöb alatt maradt volna. Ebből az következik, hogy az uniós kiadásokat illetően nincsen szükség további kontrollokra, de a meglévő kontrollokot megfelelően végre kell hajtani.

A kiadások szabályszerűségéről történő bizottsági beszámolás nagyjából összhangban van a mi eredményeinkkel

A Bizottság minden főigazgatósága (DG) éves tevékenységi jelentést készít. Ennek része a megbízhatósági nyilatkozat, amelyben a főigazgató bizonyosságot ad arról, hogy a jelentés megfelelően mutatja be a pénzügyi információkat, és hogy a felelősségi körébe tartozó tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek. Valamennyi főigazgatóság becslést adott a hibaszintről, és becsléseik a legtöbb esetben nagyjából összhangban vannak az általunk adottakkal.

A csalás gyanús eseteket bejelentjük az OLAF-nak

A csalás szándékos, haszonszerzési célú megtévesztést jelent. Az uniós költségvetés általunk becsült hibaszintje ezért nem az esetleges csalás mércéje, és nem is a gyenge hatékonyságé vagy a pazarlásé, hanem azon pénzeszegekre vonatkozó becslés, amelyek kifizetésének nem kellett volna megtörténnie, mivel felhasználásuk nem a vonatkozó szabályok és rendelkezések szerint történt.

Az ellenőrzéseink során felmerülő csalás gyanús eseteket jelentjük az OLAF-nak, az Európai Unió Csalás Elleni Hivatalának, amely – adott esetben a tagállami hatóságokkal együttműködve – kivizsgálja az ilyen eseteket és meghozza a szükséges intézkedéseket. 2016-ban a megbízhatósági nyilatkozatunk céljára és más teljesítmény-, illetve szabályszerűségi ellenőrzések keretében megvizsgált kb. 1000 tranzakcióból **tizenegy esetben merült fel csalás gyanúja** (2015-ben: 12 esetben).

Ezeket az eseteket továbbítottuk az OLAF-nak, akárcsak öt másik csalás gyanús esetet, amelyekre nyilvános bejelentés hívta fel a figyelmünket. A csalás gyanús esetek a támogathatósági feltételek mesterséges megteremtéséhez, áruátadás vagy szolgáltatásnyújtás nem teljesítéséhez és a támogathatósági feltételeknek nem megfelelő költségek bejelentéséhez kapcsolódtak; ezeket az összeférhetetlenség és az egyéb közbeszerzési szabálytalanságok követték.

Többet szeretne tudni erről a témáról? Teljes körű tájékoztatást a főbb megállapításokról az uniós költségvetésről szóló 2016-os éves jelentés 1. fejezete tartalmaz. Éves jelentésünk teljes szövege megtalálható a honlapunkon (<http://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=41732>).

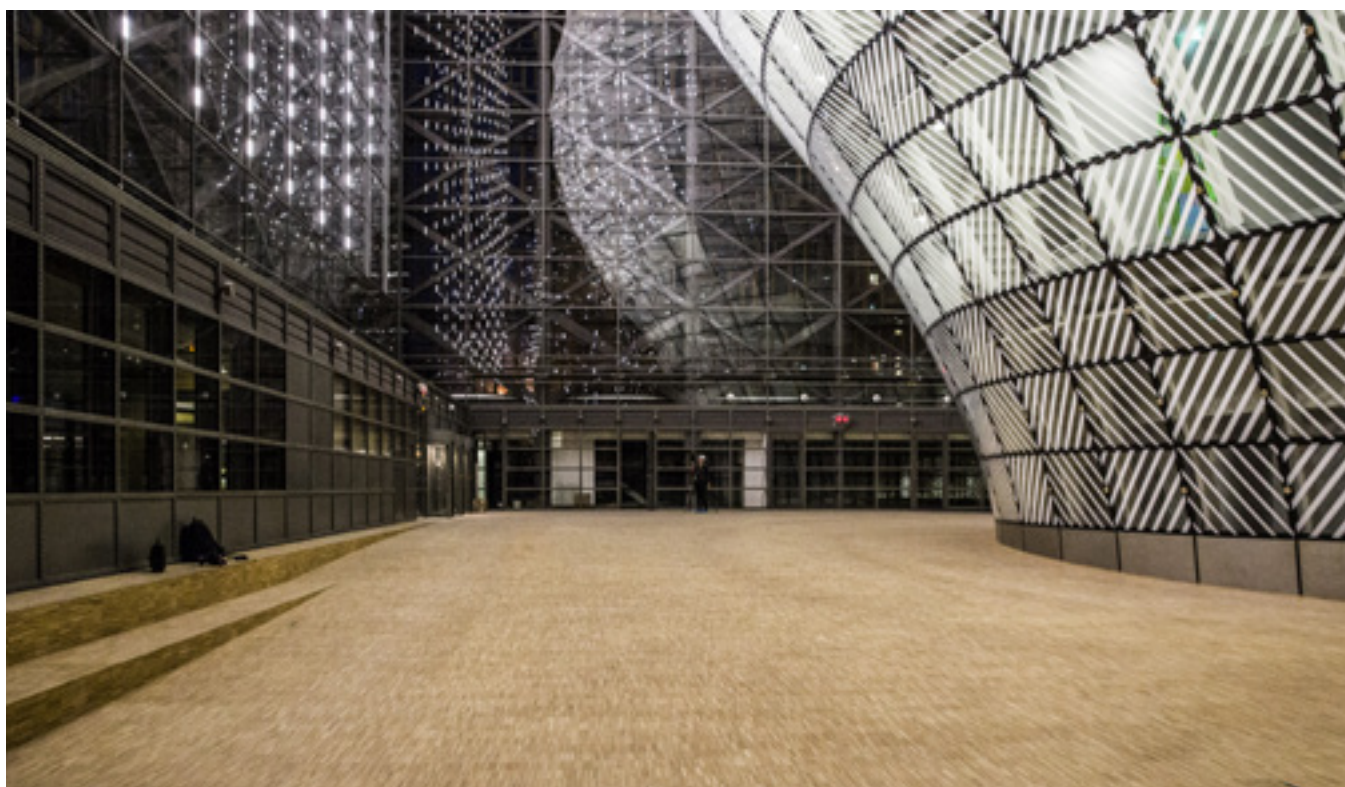
Kihívások vannak a költségvetési és pénzgazdálkodás terén

A következő években kifizetendő összegek rekordszintet értek el

2016-ban az Unió az eredetileg tervezettnél kevesebb kifizetést teljesített. Ezt elsősorban az okozta, hogy jelentős késéssel kezdték meg a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret (MFF) számos megosztott irányítású programja keretében történő kifizetések folyósítását, különösen a kohézió és a vidékfejlesztés terén az európai strukturális és befektetési alapokat (ESBA) illetően.

Ugyanakkor a jövőbeli kötelezettségeket gyakorlatilag a terveknek megfelelően kötötték le. Ennek eredményeképpen a következő években kifizetendő összegek rekordszintre, összesen mintegy 238,8 milliárd euróra emelkedtek. Amikor a 2020 utáni időszakra szóló TPK-t kialakítják, prioritásként kezelendő ennek a hátraléknak a felszámolása és újabb hátralékok kialakulásának megelőzése.

Nőtt az uniós költségvetés általános pénzügyi kitétsége is, a jelentős hosszú távú kötelezettségek, garanciák és jogi kötelezettségek miatt. Emiatt a jövőben gondos irányítással kell mérsékelni az e téren az uniós költségvetés kapcsán felmerülő kockázatokat.

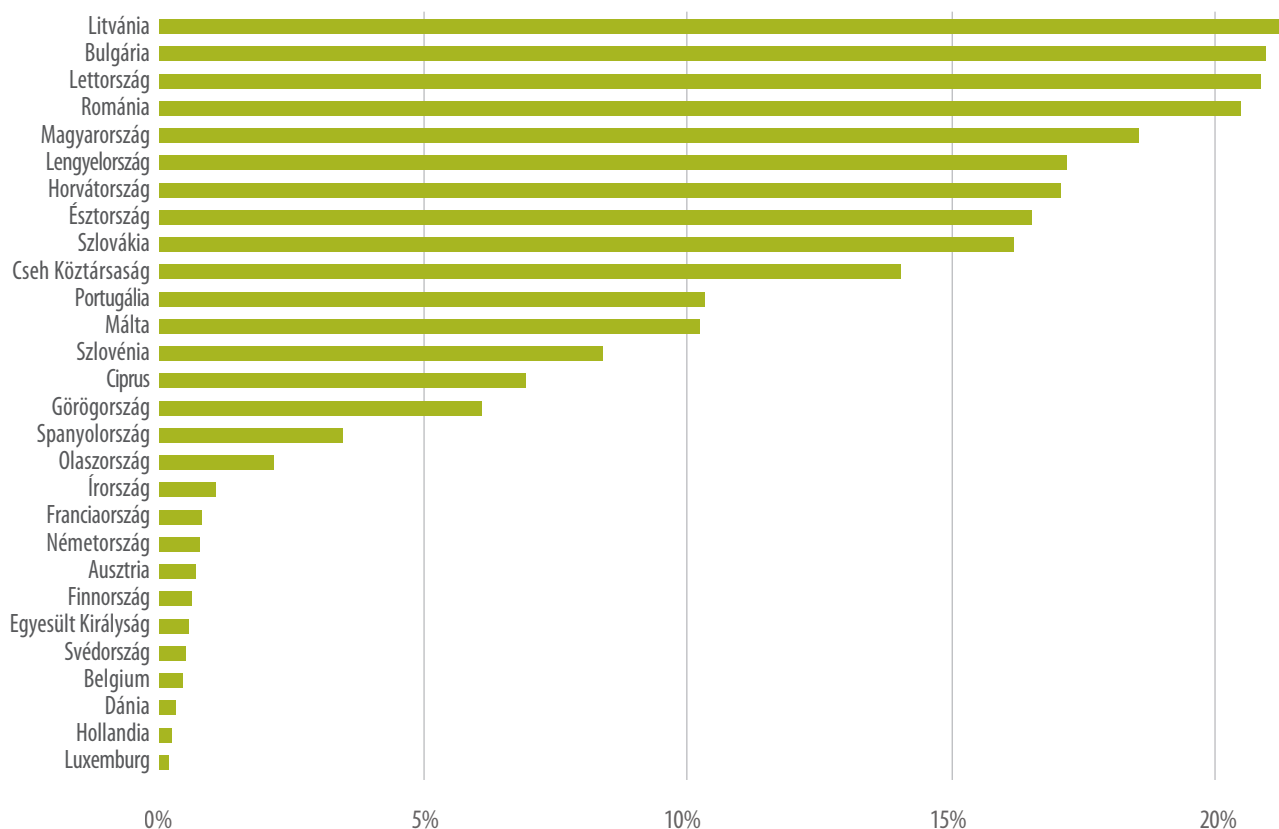

A tagállamok a rendelkezésre álló uniós források egy részének felhasználásakor nehézségekkel szembesülhetnek

Az esb-alapok (az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap, a Kohéziós Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap) az Unió kiadásainak körülbelül egyharmadát teszik ki, és egyes tagállamok államháztartási kiadásainak is jelentős részét adják (lásd: **6. diagram**).

6. diagram

Az esb-alapok fennmaradó kiadásai (2016. év végén, illetve a 2016-os államháztartási kiadások %-ában)

Mivel a 2014–2020-as TPK-ban még jelentős mértékben állnak rendelkezésre kötelezettségvállalási előirányzatok, azon tagállamok számára, ahol az esb-alapok az államháztartási kiadások jelentős részét teszik ki, nehézséget okozhat elegendő, az elérhető uniós forrásokból finanszírozható vagy társfinanszírozható minőségi projektet találni.

Megállapítottuk, hogy az uniós költségvetésből származó bevételek egyes tagállamok egy adott évben végrehajtott tőkeberuházásainak jelentős hányadát teszik ki. Az ilyen bevételek mérete és időzítése ezért jelentős makroökonómiai következményekkel járhat a beruházásokra, a növekedésre és a foglalkoztatásra nézve, és ezt megfelelően szem előtt kell tartani az uniós költségvetés jövőbeni kiadásainak tervezésekor.

Az uniós költségvetés kevés rugalmasságot biztosít az előre nem látható események kezelésére

Az uniós költségvetési rendszer célja, hogy kiszámítható finanszírozást biztosítson a hosszú távú uniós kiadási programok számára. Az Unió több olyan költségvetési eszközzel is rendelkezik, amelynek révén rugalmasan képes kezelni a vészhelyzeteket. Az utóbbi években az Unió egyre többször folyamodott ezekhez az eszközökhöz, például a menekültügyi válság kezelése kapcsán.

Véleményünk szerint a 2014–2020-as TPK számos programjának kifizetési késedelmeit figyelembe véve fennáll az a kockázat, hogy az elkövetkező években a szokásos kiadások kimeríthetik a felső összefghatárokat. Ez csökkentené annak lehetőségét, hogy az uniós költségvetés a felettébb szükséges rugalmassággal tudjon reagálni a váratlan eseményekre.

Az uniós finanszírozási mechanizmusok továbbra is egyre összetettebbekké váltak

Az uniós költségvetés olyan egyedi mechanizmus, amelyre külön szabályok vonatkoznak. Ez elősegíti az uniós polgárokkal és képviselőikkel szembeni elszámoltathatóságot és átláthatóságot.

Mivel azonban az új kihívások (például a pénzügyi válság, az éghajlatváltozás elleni fellépés, a migrációs és menekültválság, vagy az Unióban történő befektetések ösztönzése) további források bevonását tették szükségessé, az évek során jelentős fejlődésen mentek át a finanszírozási mechanizmusok is. Ebből adódóan jelentős mértékben megnőtt az uniós szakpolitikák és programok végrehajtásának finanszírozásában részt vevő szervezetek és eszközök száma. Ez megnehezíti az uniós kiadások eredményes irányítását, ellenőrzését és a róluk való beszámolást, illetve az átfogó áttekintést minderről.

Megjegyezzük, hogy ennek a tendenciának a folytatódása veszélybe sodorhatja az uniós költségvetés elszámoltathatóságát és átláthatóságát.

Fokozni kell a teljesítményközpontúságot

A teljesítményről való beszámolás bizottsági kereteinek javára válna egyes nemzetközileg bevált gyakorlatok átvétele

Az uniós pénzek felhasználásának a gondos pénzgazdálkodás elveinek (gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség) jegyében kell történnie. A Bizottság összetett és sokféle keretet alkalmaz a teljesítmény mérésére és az uniós költségvetés által elért eredményekről történő beszámolásra. Összevetettük a Bizottság által alkalmazott keretet a nemzetközi standardokkal, valamint tagállami kormányok és más nemzetközi szervezetek bevált gyakorlataival. Ennek köszönhetően rá tudtunk mutatni több olyan területre, ahol a Bizottság tanulhat másoktól, és javíthatja a teljesítményről történő beszámolásra szolgáló rendszerét. Ezt a részt azzal az ajánlással zárjuk le, hogy a Bizottság:

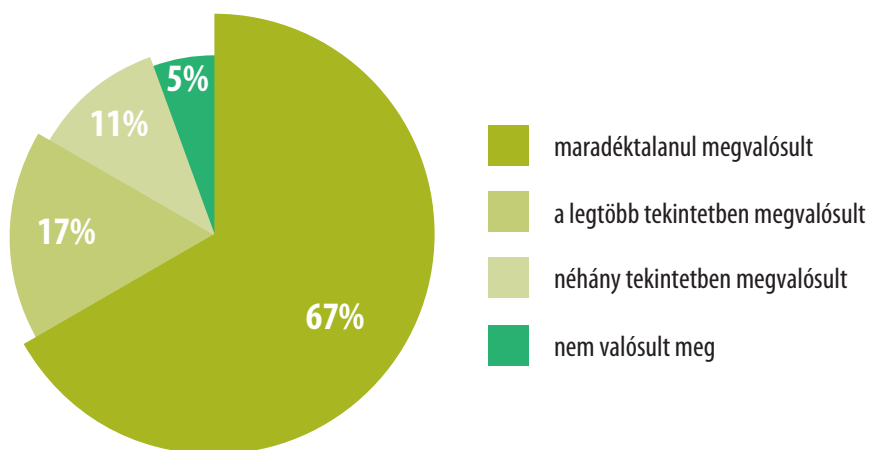
- egyszerűsítse a teljesítmény mérését, például úgy, hogy tovább csökkenti a célkitűzések és a mutatók számát;
- hangolja össze jobban a teljesítményről történő beszámolást, például azzal, hogy a Bizottság fő teljesítményjelentéseiben világosan bemutatja a teljesítmény javítását akadályozó legfőbb tényezőket;
- tegye felhasználóbarátabbá a teljesítményjelentéseit, például úgy, hogy gyakrabban él az adatokat jobban bemutató vizuális és interaktív eszközökkel;
- mutassa ki világosabban, hogy megfelelően felhasználja az értékelések eredményeit, például szisztematikusabb nyomkövetési intézkedések révén;
- fő teljesítményjelentéseiben jelezze, hogy legjobb tudomása szerint megfelelő minőségűek-e a rendelkezésre álló teljesítményadatok;
- tegye könnyebben hozzáférhetővé a teljesítményadatokat.

A Bizottság nagy arányban elfogadja és megvalósítja ajánlásainkat

Ajánlásaink felhasználásának idej vizsgálata a 2010 és 2013 között a Bizottsághoz címzett 108 ajánlásról tett megállapítást. A Bizottság 90 ajánlást teljes mértékben vagy a legtöbb tekintetben megvalósított. Végrehajtották rendszerint még az olyan javaslatokat is, amelyeket a Bizottság eredetileg nem fogadott el. Megállapításunk szerint mindössze hat ajánlást nem hajtottak végre (lásd: **7. diagram**).

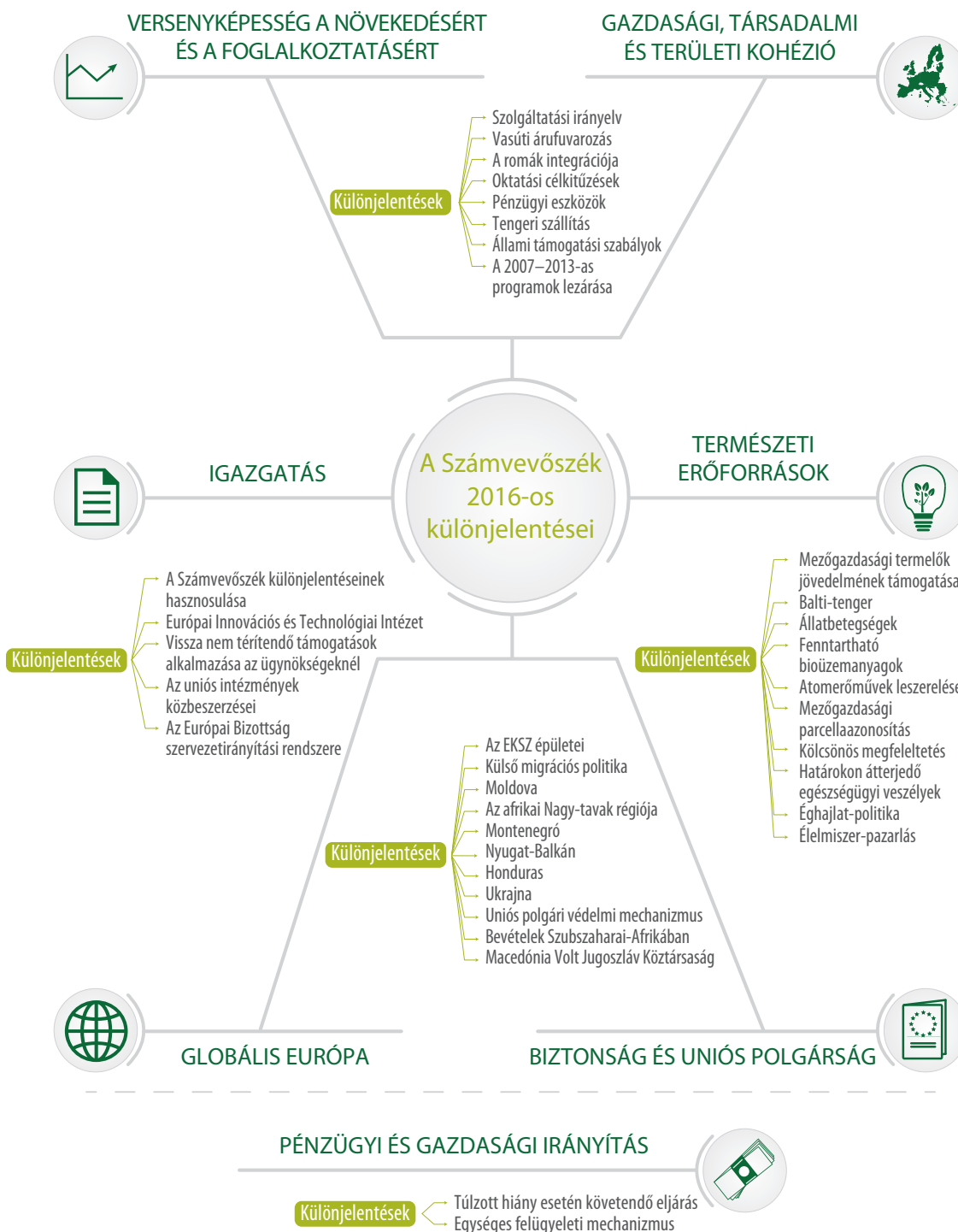
7. diagram

A Számvevőszék számos ajánlását teljes mértékben végrehajtották

Az elmúlt évben rekordszámú különjelentést készítettünk, amelyek számos különböző témakört fednek le

Különjelentéseinkben, amelyek túlnyomórészt teljesítmény-ellenőrzéseken vagy szabályszerűségi és teljesítményértékelések együttesén alapulnak, rendszeresen szolgálunk teljesítményértékeléssel. 2016-ban rekordmennyiségű, 36 különjelentést fogadtunk el. A következő oldalon felsoroljuk valamennyi 2016-os különjelentésünket.

A – főként teljesítmény-ellenőrzéssel foglalkozó – különjelentéseink 23 uniós nyelven letölthetők az Európai Számvevőszék honlapjáról (<http://www.eca.europa.eu/hu/Pages/AuditReportsOpinions.aspx?ty=Special report&tab=tab4>).

A bevételi és kiadási területek részletes bemutatása

Bevételek

144,7 milliárd euró

Az ellenőrzött terület

Ellenőrzésünk az Unió bevételi oldalára irányult, amely bevételekből az uniós kiadások finanszírozása történik. Megvizsgáltunk a saját források kiszámítására és beszedésére irányuló egyes fő kontrollrendszereket, valamint egy, a bevételi tranzakciókból vett mintát.

A tagállamok bruttó nemzeti jövedelme (GNI) és a hozzáadottérték-adó (héta) alapján számított hozzájárulások kiszámítása a tagállamok által szolgáltatott makrogazdasági statisztikák és becslések alapján történik. 2016-ban a GNI- és héaalapú uniós bevételek az Unió összes bevételének 66, illetve 11%-át tették ki.

A hagyományos saját források – elsősorban a tagállami közigazgatási szervek által az Unió megbízásából beszedett behozatali vámok – az Unió bevételének további 14%-át tették ki. Az uniós bevételek fennmaradó 9%-a egyéb forrásokból származik (pl. az uniós megállapodásokból és programokból származó hozzájárulások és visszatérítések, valamint a Bizottság által a versenyszabályok megsértése miatt kiszabott bírságok).

Megállapításaink

Lényeges hiba jellemezte?
Nem

Becsült hibaszint:
0,0% (2015: 0,0%)

Az általunk vizsgált, bevételhez kapcsolódó rendszerek általában véve eredményesek voltak. A hagyományos saját forrásokat illetően úgy ítéltük meg, hogy egyes kontrollok csak részben voltak eredményesek. Egyes területek kapcsán úgy találtuk, hogy a Bizottság által alkalmazott módszerek, illetve a multinacionális tevékenységeknek a GNI becslésére gyakorolt hatását vizsgáló ellenőrzési folyamat tökéletesítésre szorul (elsősorban a kutatás-fejlesztés aktivált értékeként kimutatott (K+F) eszközök kezelésének módszerei). Ez befolyásolhatja a tagállamok uniós költségvetéshez való hozzájárulásának kiszámítását.

Ajánlásaink

A Számvevőszék a következő ajánlásokat teszi a Bizottságnak:

- o a tagállamokkal együttműködve vizsgálja meg, hogy a multinacionális társaságok tevékenysége összesen milyen lehetséges következményekkel jár a GNI becslésére, és szolgáljon útmutatással arról, hogy a tagállamok a GNI-adatok összeállításakor hogyan kezeljék ezeket a tevékenységeket;
- o erősítse meg, hogy a K+F eszközöket helyesen rögzítették a tagállamok nemzeti számláin.

Versenyképesség a növekedésért és a foglalkoztatásért 15,2 milliárd euró

Az ellenőrzött terület

Ellenőrzésünk a következő területek kiadásaira irányult: kutatás és innováció, oktatási rendszerek és a foglalkoztatás elősegítése, egységes digitális piac, megújuló energiák és energiahatékonyság, a közlekedési ágazat korszerűsítése és a gazdasági környezet javítása, különösen a kis- és középvállalkozások (kkv) esetében.

2016-ban az ezen a területen végzett ellenőrzések 15,2 milliárd euró értékű kiadásra terjedtek ki. A kiadások nagyrészt különféle projektekben részt vevő, a köz-, illetve a magánszférában tevékenykedő kedvezményezetteknek nyújtott támogatás formáját öltötték. A tranzakciók szabályszerűségét érintő legfőbb kockázat az, hogy a kedvezményezettek támogatásra nem jogosult költségeket tüntetnek fel, és ezt a Bizottság általi folyósítás előtt nem észlelik és nem korrigálják.

A kutatás és innováció kiadásai, amelyek 2016-ban ezen alfejezet kiadásainak mintegy 59%-át tették ki, a 2007–2013-ra vonatkozó hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogramon és a 2014–2020-as időszakra vonatkozó „Horizont 2020” keretprogramon keresztül kerülnek folyósításra.

Megállapításaink

Lényeges hiba jellemezte?

Igen

Becsült hibaszint:

4,1% (2015: 4,4%)

A hibák többsége nem támogatható személyi költségek vagy más nem támogatható közvetlen költség (például a projekthez nem kapcsolódó utazási költségek, berendezések költségei) vagy a kedvezményezettek által bejelentett, nem támogatható közvetett költségek megtérítésével kapcsolatos. Ide tartoznak a számítási hibák, a bejelentett költségek alátámasztására szolgáló bizonylatok hiánya, valamint az engedélyezett időszakon kívül felmerült költségek is (lásd: példák a szövegdozobban).

Példák: Támogatásra nem jogosult költségek

Egy esetben a kedvezményezett (egy bioüzemanyag-technológiai projektben közreműködő nem uniós közintézmény) helytelenül számította ki a személyzeti költségeket, és olyan költségeket is felszámított, amelyeknek nem bizonyította kellőképpen a projekttel való összefüggését.

Egy másik esetben a kedvezményezett (egy uniós egészségügyi szükséghelyzetekre való koordinált reagálási megoldások kifejlesztésére irányuló projektben részt vevő kkv) rendkívül magas személyzeti költségeket jelentett be, valamint a költségkimutatás tárgyidőszakán kívül felmerült személyzeti költségeket is elszámolt.

Elegendő információ állt rendelkezésre ahhoz, hogy a hibák jelentős részét megelőzzék, illetve észleljék és kijavítsák. Ha ezeket az információkat felhasználták volna a hibák kijavítására, akkor a „Versenyképesség és növekedésért és a foglalkoztatásért” összes kiadásainak becsült hibaszintje 2,9% lett volna.

Több esetben azt állapítottuk meg, hogy a projektkoordinátor késve továbbította az uniós finanszírozást a projekt többi résztvevőjének. Ez komoly pénzügyi következményekkel járhat a projekt résztvevői, különösen a kevés működőtőkével rendelkező kkv-k számára.

A „Horizont 2020” támogatási szabályai egyszerűbbek, mint a hetedik kutatási keretprogram szabályai, és a Bizottság jelentős erőfeszítéseket tett a bonyolult adminisztratív eljárások egyszerűsítésére. Az egyszerűsítés azért fontos, mert csökkenti az adminisztratív terheket, valamint a jogbizonytalanság és a kedvezményezettek nem egységes módon történő kezelésének kockázatát. 2016-ban a Bizottság további egyszerűsítési intézkedéseket javasolt (például az induló vállalkozások célzott támogatását és az átalányösszegek szélesebb körű alkalmazását). Mi azonban a jogi keret további egyszerűsítésében egyaránt látunk lehetőségeket és kockázatokat is.

A Kutatási és Innovációs Főigazgatóság, az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság, valamint a Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatóság éves tevékenységi jelentései valós és hű értékelést nyújtottak az alapul szolgáló tranzakciók szabályszerűségéről, és a rendelkezésre bocsátott információk megerősítették megállapításainkat és következtetéseinket. Különbséget állapítottunk meg azonban az egyes főigazgatóságok között a hibaarányok és a kockázatosnak minősülő összegek kiszámítására alkalmazott módszerekben.

2014 óta a kutatási keretprogramok keretében végrehajtott projektek utólagos ellenőrzéséért a Közös Ellenőrzési Szolgálat (CAS) felelős. A Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatának ellenőrzést végzett a Közös Ellenőrzési Szolgálatra (IAS) nézve, és azt javasolta, hogy az IAS gyorsabban zárja le az ellenőrzéseit, és javítsa a „Horizont 2020” projektekre vonatkozó ellenőrzéseinek megtervezésére, monitoringjára és a kapcsolódó beszámolásra irányuló belső folyamatait.

Pénzügyi ellenőrzései mellett a Bizottság a költségek megtérítése előtt értékeli az egyes kutatási és innovációs projektek teljesítménnyel kapcsolatos szempontjait is. Áttekintettük a Bizottság teljesítményértékelését a mintánkban szereplő 60, együttműködésen alapuló kutatási és innovációs projektre nézve. A Bizottság megítélése szerint ezek a projektek többségükben megvalósították a várt eredményeket, és egyötödük kivételesen sikeres volt. Ugyanakkor a Bizottság szerint a projektek 15%-a a tervekhez képest késésben volt. A projektek 7%-át illetően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a bejelentett költségek nem voltak észszerűek az elért eredményekhez képest.

Ajánlásaink

A következőket javasoljuk a Bizottságnak:

- a jogbizonytalanság csökkentése érdekében egyszerűsítse tovább a „Horizont 2020” szabályait és eljárásait azáltal, hogy a felülvizsgált költségvetési rendeletben nagyobb mértékben él az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekkel (pl. egységköltségek, átalányösszegek, átalányfinanszírozás és átalányárak);
- alkalmazzon következetes módszertant a hibaarányok és a kockázatosnak minősülő teljes összegek kiszámítása során;
- csökkentse az ellenőrzések lezárásához szükséges időt, és javítsa az azok megtervezésére, monitoringjára és a kapcsolódó beszámolásra irányuló belső folyamatokat.

Többet szeretne tudni erről a témáról? Teljes körű tájékoztatást a „Versenyképesség a növekedésért és a foglalkoztatásért” terület uniós kiadásaira vonatkozó ellenőrzésünkről az uniós költségvetésről szóló 2016-os éves jelentés 5. fejezete tartalmaz.

Gazdasági, társadalmi és területi kohézió 35,7 milliárd euró

Az ellenőrzött terület

E kiadási terület célja a régiók eltérő fejlettségi szintjei közötti különbségek csökkentése, a hanyatló ipari területek szerkezetátalakítása, valamint a határokon átnyúló, transznacionális és régióközi együttműködés ösztönzése.

2016-ban az ezen a területen végzett ellenőrzések 35,7 milliárd euró értékű kiadásra terjedtek ki. 2016 volt az utolsó olyan év, amelynek során az ellenőrzésünkhöz kapcsolódó minden kifizetés a 2007–2013-as programozási időszakra vonatkozik. A kiadások két fő területre irányulnak: a regionális és várospolitikára, valamint a foglalkoztatási és szociális ügyekre.

- Az uniós regionális és várospolitika finanszírozása túlnyomórészt az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) és a Kohéziós Alapból (KA) történik: 2016-ban ezek együtt a kohéziós kiadások 76%-át tették ki. Az ERFA infrastrukturális projekteket, a munkahelyteremtést és -megtartást célzó intézkedéseket, regionális gazdaságfejlesztési kezdeményezéseket és a kkv-k működését támogató tevékenységeket finanszíroz. A Kohéziós Alap környezetvédelmi és közlekedési projekteket finanszíroz azokban a tagállamokban, ahol az egy főre jutó GNP nem éri el az uniós átlag 90%-át.
- A foglalkoztatás és a szociális ügyek szakpolitikai területét elsősorban az Európai Szociális Alap (ESZA) finanszírozza; 2016-ban ez a kohéziós kiadások 21%-át tette ki. E terület kiadásainak célja a foglalkoztatási és elhelyezkedési lehetőségek javítása, elősegítve a magas foglalkoztatottsági szint elérését, valamint több és jobb minőségű munkahely létrehozását.

A kiadások kezelése a tagállamokkal megosztva történik, és része azoknak az operatív programoknak a társfinanszírozása, amelyeken keresztül a projekteket finanszírozzák. A költségtérítésre való jogosultság szabályait tagállami, illetve regionális szinten határozzák meg, e szabályok tagállamonként, illetve programonként eltérhetnek.

A kohéziós kiadások kb. 3%-a olyan speciális eszközök és alapok révén történik, mint például az Európai Szomszédosági Támogatási Eszköz (ENI) és a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD).

Megállapításaink

Lényeges hiba jellemezte?
Igen

Becsült hibaszint:
4,8% (2015: 5,2%)

A „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” kiadási területének egészében a fő hibaforrás a nem támogatható kiadások szerepeltetése a kedvezményezettek költségnyilatkozataiban és nem támogatható projektek, tevékenységek vagy kedvezményezettek kiválasztása (lásd: példák a szövegdobozban), valamint közbeszerzési szabályok be nem tartása.

Példák

Nem támogatható kiadások bejelentése: egy ERFA kutatási projekt spanyolországi kedvezményezettje több uniós és tagállami szabályt megsértett: egyes költségeket kétszer jelentett be, a közvetett költségek kiszámításának előre meghatározott módszerét pontatlanul alkalmazta és nem indokolta megfelelően, valamint visszaigényelhető héát tévesen jelentett be társfinanszírozásra.

Nem támogatható kedvezményezett: Egy csehországi ERFA-projekt pályázati felhívása kikötötte, hogy csak kkv-k pályázhatnak. Ennek ellenére egy nem kkv-nak minősülő kedvezményezett is részesült finanszírozásban.

A számszerűsíthető hibát tartalmazó tranzakciók jelentős hányada esetében a tagállami hatóságok elegendő információval rendelkeztek ahhoz, hogy a hibákat még a költségnyilatkozatok Bizottság felé történő benyújtása előtt megelőzzék, illetve észleljék és kijavítsák. Ha ezeket az információkat még a költségnyilatkozatok Bizottság felé történő benyújtása előtt felhasználták volna a hibák kijavítására, a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” összes kiadására vonatkozó becsült hibaszint 1,1 százalékponttal a lényegességi küszöb alatt maradt volna.

Az ERFA és az ESZA pénzügyi eszközei

2015 végén a pénzügyi eszközök esetében az átlagos folyósítási arány a végső kedvezményezettek felé 75% volt, míg az előző évben csak 57%. A pénzügyi eszközök tőkebefektetés, kölcsönök vagy garanciák révén nyújtanak segítséget vállalkozásoknak vagy városi projekteknek. 2015 végéig összesen 1025 pénzügyi eszközt hoztak létre, mintegy 16,9 milliárd euró teljes alaptőkével. Több tagállam nehézségekkel szembesült az alaptőke teljes felhasználásával kapcsolatban: Spanyolország, Olaszország, Hollandia és Szlovákia jelentősen az uniós átlag alatt maradt e tekintetben. Ha nem folyósítják a teljes rendelkezésre álló összeget, akkor nem érvényesül teljes mértékben az ilyen típusú eszköz egyik fő előnye, a források többszörös felhasználásának lehetősége.

A Bizottság által a 2007–2013-as időszakra vonatkozóan nyújtott bizonyosság

A 2007–2013-as programok zárására történő felkészülésről szóló, 36/2016. sz. különjelentésünkben észrevételeztük, hogy a Bizottság megfelelő eljárásokat hozott létre a tagállamok számára a kohéziós politika alá tartozó operatív programjaik lezárásához. A Bizottság által a 2007–2013-as programozási időszak során végrehajtott pénzügyi korrekcióról szóló 4/2017. sz. különjelentésben megállapítottuk, hogy a Bizottság eredményesen alkalmazta az Unió költségvetésének a szabálytalan kiadásokkal szembeni védelmére rendelkezésére álló intézkedéseket.

A 2016-os éves tevékenységi jelentések csak előzetes információkat tartalmaznak a kockázatosnak minősülő összegekről és a fennmaradó kockázati arányokról, mind a 2007–2013-as időszak lezárására, mind pedig a 2014–2020-as időszakra vonatkozó éves bizonyossági csomagra vonatkozóan. A lezárási dokumentáció Bizottság általi értékelése 2017. augusztus 31-ig nem volt esedékes. A Bizottság tehát majd a 2017. évi éves tevékenységi jelentésében fog beszámolni az ellenőrző hatóságok által közölt fennmaradó kockázati arányokról szóló értékelése eredményeiről.

A Bizottság által a 2014–2020-as időszakra vonatkozóan nyújtott bizonyosság

Három évvel a 2014–2020-as időszak elindulása után a tagállamok az esb-alapok végrehajtásáért felelős programhatóságoknak csak 77%-át jelölték ki. Megállapítottuk azt is, hogy 2017 közepén a költségvetés végrehajtásának késedelve nagyobb mértékű volt, mint a 2007–2013-as időszak ugyanezen részében.

A Bizottságnak pontosítania kellene, hogy a tagállami hatóságok miként határozzák meg a pénzügyi eszközök ellenőrzési sokaságát. A fennmaradó arány alulbecsléséhez vezet, ha az éves beszámolóban közzétett támogatható kiadások helyett az induló alaptőkéket tekintik ellenőrzési sokaságnak. Hasonló probléma vonatkozik az állami támogatásokból folyósított előlegekre is.

A projektek teljesítményének értékelése

Miután áttekintettünk 168 fizikailag elkészült projektet, megállapítottuk, hogy a vizsgált projektek csak egyharmada rendelkezik olyan teljesítménymérési rendszerrel, amelynek output- és eredménymutatói az operatív program célkitűzéseihez kapcsolódnak. Míg az általunk vizsgált projektek többsége legalább részben teljesítette az outputra vonatkozó célkitűzéseket, 42%-uknak nem voltak eredménymutatói, illetve az eredményekre vonatkozó célkitűzései. Ez lehetetlenné tette annak értékelését, hogy ezek a projektek konkrétan hogyan járultak hozzá a program eredményekre vonatkozó általános célkitűzéseihez.

A 2014–2020-as partnerségi megállapodásokról és kohéziós programokról folytatott bizottsági tárgyalásokról szóló, 2/2017. sz. különjelentésünkben elemeztük, hogy milyen jelentősek a különbségek az egyes esb-alapok között az outputmutatók, és még inkább az eredménymutatók alkalmazásában. E tekintetben különbségek vannak az egyes szakpolitikai területek között is, ami megnehezíti az uniós költségvetés különböző fejezetei alá tartozó eredmények összehasonlítását.

Ajánlásaink

A következőket javasoljuk a Bizottságnak:

- a 2007–2013-as programok lezárása során különös körültekintéssel járjon el az olyan területeken, ahol nagyobb a támogatásra nem jogosult kiadások vagy olyan pontatlan információközlések kockázata, amelyek a ténylegesnél magasabb összeg megtérítéséhez vezethetnek;
- kezelje a 2014–2020-as időszakkal kapcsolatos olyan kérdéseket, amelyek megakadályozhatják a fennmaradó kockázati arány megbízható kiszámítását;
- az esb-alapok 2020 utáni kialakításának és végrehajtási mechanizmusának átgondolása során adott esetben a kifizetéseknek az egyszerű költségtérítés helyett a teljesítményhez kötésre irányuló további intézkedésekkel erősítse meg a program teljesítményközpontúságát és egyszerűsítse a kifizetési mechanizmusokat.

Többet szeretne tudni erről a témáról? Teljes körű tájékoztatást a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” területével kapcsolatos uniós kiadásokra irányuló ellenőrzésünkről az uniós költségvetésről szóló 2016-os éves jelentés 6. fejezete tartalmaz.

Természeti erőforrások 57,9 milliárd euró

Az ellenőrzött terület

Ez a kiadási terület a közös agrárpolitikát (KAP), a közös halászati politikát (KHP) és a környezetvédelmi intézkedéseket foglalja magában.

A KAP az uniós mezőgazdasági kiadások alapja. Célja a mezőgazdasági termelékenység növelése, ezáltal a mezőgazdasági termelők megfelelő életszínvonalának biztosítása, a piacok stabilizálása, az ellátás folyamatosságának és megfelelő árszintjének biztosítása.

2016-ban az ezen a területen végzett ellenőrzések 57,9 milliárd euró értékű kiadásra terjedtek ki. A KAP kiadásainak irányítása a tagállamokkal megosztva történik. Megvalósítása két alapon keresztül valósul meg. Ezek:

- az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA), amely teljeskörűen finanszírozza a közvetlen uniós támogatásokat és a piaci intézkedéseket, és e terület kiadásainak 77%-át tette ki;
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), amely a tagállamokkal együtt társfinanszírozza a vidékfejlesztési programokat, és a kiadások 21%-át tette ki.

Mindkét alap kiadásai a támogatási kérelmek támogathatóságának ellenőrzéséért és a kedvezményezettek számára történő kifizetésért felelős mintegy 80 kifizető ügynökségen futnak át.

A KHP végrehajtásának legfőbb eszköze az Európai Halászati Alap (EHA), amelyet a Bizottság és a tagállamok megosztott irányítással kezelnek.

Az Unió környezetpolitikáját a Bizottság központilag irányítja. Ezen a területen a legnagyobb kiadási eszköz a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE).

Megállapításaink

Lényeges hiba jellemezte?

Mezőgazdaság – piaci beavatkozások és közvetlen támogatások:

Nem

Vidékfejlesztés, környezetvédelem, éghajlat-politika és halászat:

Igen

Természeti erőforrások összesen:

Igen

Becsült hibaszint:

Mezőgazdaság – piaci beavatkozások és közvetlen támogatások:

1,7%
(2015: 2,2%)

Vidékfejlesztés, környezetvédelem, éghajlat-politika és halászat:

4,9%
(2015: 5,3%)

Természeti erőforrások összesen:

2,5%
(2015: 2,9%)

Piaci beavatkozások és közvetlen támogatások (EMGA)

A közvetlen támogatási kifizetések esetében a legfontosabb változó a mezőgazdasági földterület nagysága. A kontrollrendszerek folyamatos fejlesztésével 2016-ban először sikerült az EMGA esetében a 2%-os lényegességi küszöb alá csökkenteni a hibaszintet. Ez főként a következőknek volt köszönhető: a támogatható állandó gyepterület meghatározásának felülvizsgálata, a mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer (MePAR) tökéletesítése, valamint az új térinformatikai támogatási kérelmi rendszer bevezetése.

A környezetbarátabbá válást ösztönző támogatás („környezetbarát támogatás”) olyan kiegészítő pénzügyi támogatás, amelyben a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő mezőgazdasági termelők részesülnek. Egy 63 ilyen kifizetésből álló minta vizsgálatával megállapítottuk, hogy a mezőgazdasági termelők betartották a növénytermesztés diverzifikálására és az állandó gyepterületek védelmére vonatkozó követelményeket. Az ökológiai jelentőségű területekre nézve fény derült néhány hibára. Megállapítottuk, hogy több kifizető ügynökség MePAR rendszerében nincsenek megbízható információk a földterületek besorolására nézve, vagy ha mégis, akkor az ügynökségek nem használták fel azokat az igénylések ellenőrzésére.

Vidékfejlesztés, környezetvédelem, éghajlat-politika és halászat

A hibák jellege és előfordulási sémája eltérést mutat az EMGA, illetve a „Természeti erőforrások” egyéb kiadási területei esetében.

A nem támogatható kedvezményezettek, tevékenységek, projektek és kiadási tételek mellett találtunk nem támogatható földterületekkel és támogathatóként bejelentett, túligényelt hektárokkal kapcsolatos hibákat is. Ebben az évben a legnagyobb támogathatósági hibák közül három olyan kedvezményezettekkel volt kapcsolatos, akik nem jelentették be az uniós, illetve tagállami szabályoknak megfelelően, hogy kapcsolódó vállalkozások ellenőrzése alatt álltak, vagy azokkal közösen pályáztak, illetve azoktól történő beszerzéshez folyamodtak (lásd: az alábbi példa).

Példa: Nem támogatható kedvezményezett – Egy nagy multinacionális vállalathoz tartozó szövetkezetnek nyújtottak kkv-knak járó támogatást

Megvizsgáltunk egy litván szövetkezet számára mezőgazdasági termékek feldolgozására és forgalmazására nyújtott beruházási támogatást. Az uniós és a tagállami szabályok szerint ez a támogatás csak az alkalmazottak száma, az éves forgalom és az éves mérlegfőösszeg tekintetében mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő gazdasági szereplőknek nyújtható. A kifizetés összegének kiszámításakor tekintetbe kell venni a kapcsolódó vállalkozásokat, például anya- vagy leányvállalatokat is. Megállapításunk szerint az érintett szövetkezet egy nagy multinacionális vállalathoz tartozott, így nem minősült mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak.

A számszerűsíthető hibát tartalmazó tranzakciók jelentős hányada esetében a tagállami hatóságok elegendő információval rendelkeztek ahhoz, hogy a hibákat még a költségnyilatkozatok Bizottság felé történő benyújtása előtt megelőzzék, illetve észleljék és kijavítsák. Ha ezeket az információkat még a költségnyilatkozatok Bizottság felé történő benyújtása előtt felhasználták volna a hibák kijavítására, a „Vidékfejlesztés, környezetvédelem, éghajlat-politika és halászat” összes kiadására vonatkozó becült hibaszint 3,4% lett volna.

A DG AGRI jogszerűségről és szabályszerűségről történő beszámolója

A DG AGRI 2016-os éves tevékenységi jelentésében a „Természeti erőforrások” vonatkozásában szereplő kiigazított hibaarány összhangban van azzal az ellenőrzési következtetésünkkel, hogy a kiadási területet lényeges általános hibaszint jellemzi.

7/2017. sz. különjelentésünk kedvezően értékeli a tanúsító szervezetek a KAP-kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének ellenőrzésében betöltött új szerepét. Ennek ellenére több jelentős hiányosságra és javítási lehetőségre mutattunk rá a mintavétel, a tesztelés és a hibaarányok kiszámítása terén.

Teljesítményértékelés

Kiválasztott vidékfejlesztési beruházási projektekre irányuló teljesítmény-szemponturn vizsgálatunk tanúsága szerint a beruházások 95%-át terv szerint hajtották végre.

Az esetek 34%-ában azonban nem volt elegendő bizonyíték arra nézve, hogy a költségek észszerűek voltak. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása – amennyiben az lehetséges – eredményesen korlátozza a túlárzás kockázatát, feltéve, hogy az árakat megfelelően határozzák meg. Jelenleg elemezzük behatóbban a kérdéskört, a témáról 2018-ban szándékozunk különjelentést közzétenni.

A környezetbarát támogatással kapcsolatos ellenőrzéseink rámutattak a földhasználatban a rendszer bevezetését követően történt olyan pozitív változásokra, mint elsősorban az ökológiai jelentőségű területek létrehozása a biológiai sokféleség megóvása és fokozása érdekében. Mintánkban az olyan mezőgazdasági terület, ahol pozitív változásokat találtunk, a szántóterületek kb. 3,5%-át tette ki.

Ajánlásaink

A következőket javasoljuk a Bizottságnak:

- annak érdekében, hogy a környezetbarát támogatással kapcsolatos hibák kockázata csökkenjen, vizsgálja felül azt, hogy a kifizető ügynökségek a MePAR rendszerükben hogyan sorolják be a földterületeket és hogyan frissítik ezt az információt, illetve hogyan végzik el az előírt keresztellenőrzéseket;
- nyújtson iránymutatást a tagállami hatóságoknak és terjessze körükben a legjobban bevált gyakorlatokat annak biztosítása végett, hogy ellenőrzéseik feltárják a pályázók és a támogatott projektekben részt vevő egyéb érdekelt felek közötti kapcsolatokat.

Többet szeretne tudni erről a témáról? Teljes körű tájékoztatást a „Természeti erőforrások” terület uniós kiadásaira irányuló ellenőrzésünkről az uniós költségvetésről szóló 2016-os éves jelentés 7. fejezete tartalmaz.

Biztonság és uniós polgárság **2,4 milliárd euró**

Az ellenőrzött terület

Ez a kiadási terület olyan különböző szakpolitikákat foglal magában, amelyek közös célja az „uniós polgárság” eszméjének erősítése egy szabadságon, biztonságon és jogérvényesülésen alapuló, belső határok nélküli térség létrehozásával.

2016-ban az ezen a területen végzett ellenőrzések 2,4 milliárd euró értékű kiadásra vonatkoztak. Ez a következőket foglalta magában: határvédelem, menekültügyi és bevándorlási politika, bel- és igazságügy, közegészségügy, fogyasztóvédelem, kultúra, ifjúság, tájékoztatás és a polgárokkal folytatott párbeszéd. A kiadási terület az uniós költségvetés kicsi, de növekvő részét képezi (2016-ban körülbelül 1,9%).

A kiadások jelentős része tizenkét decentralizált ügynökségen keresztül zajlik, amelyekről különálló éves jelentéseinkben számolunk be.

A „Migráció és biztonság” alá tartozó kiadásokat, amelyek az összes kiadás mintegy felét (53%) teszik ki, nagyrészt a tagállamok és a Bizottság megosztott irányítása keretében hajtják végre. E fejezet kapcsán a legfontosabb két alap:

- o a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (AMIF), amelynek célja hozzájárulni a migrációs áramlások eredményes kezeléséhez és kialakítani a menekültügyben és bevándorlásban alkalmazandó közös uniós megközelítést;
- o a Belső Biztonsági Alap (ISF), amelynek célja, hogy magas szintű biztonságot valósítson meg az Európai Unióban.

Ezek az alapok 2014-ben, a SOLID program („Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása”) helyében jöttek létre, és 2020-ig fognak működni.

Kis számban megvizsgáltunk olyan tranzakciókat is, amelyek e kiadási terület más fejezetei alá tartoznak. A minta kis mérete miatt a „Biztonság és állampolgárság” vonatkozásában nem tudunk reprezentatív hibaarányt számítani.

Megállapításaink

A Bizottság és a tagállamok csak nagyon lassú haladást tudtak felmutatni az AMIF és az ISF keretében folyósított, megosztott irányítású kifizetések terén. A 2015-ös pénzügyi év végéig a Bizottság 15 tagállam számára egyetlen kifizetést sem számolt el. Hat tagállamban a rendelkezésre álló források kevesebb mint 5%-ának elszámolása történt meg, három tagállamban 5% és 10% között, négy tagállamban pedig 10% és 15% között volt ez az arány.

A SOLID, az AMIF és az ISF kapcsán feltártunk több olyan hiányosságot is, amely késleltetheti ezeknek az alapoknak a végrehajtását, akadályozhatja a tagállami rendszerek bizottsági értékelését, késleltetheti a kontrollrendszerek hiányosságainak korrekcióját és növelheti a finanszírozott intézkedések támogathatóságával, irányításával és kontrolljával kapcsolatos kockázatokat.

Többet szeretne tudni erről a témáról? Teljes körű tájékoztatást a „Biztonság és uniós polgárság” területhez kapcsolódó uniós kiadásokra irányuló ellenőrzésünkről az uniós költségvetésről szóló 2016-os éves jelentés 8. fejezete tartalmaz.

Globális Európa 8,3 milliárd euró

Az ellenőrzött terület

Ez a kiadási terület a következőket foglalja magában: külpolitika, az uniós tagjelölt és potenciális tagjelölt országok támogatása, valamint fejlesztési támogatás és humanitárius segítségnyújtás a fejlődő és szomszédos országoknak (az Európai Fejlesztési Alapok kivételével, lásd: 41–43. oldal).

2016-ban az ezen a területen végzett ellenőrzések 8,3 milliárd euró értékű, több mint 150 országban végrehajtott kiadásra terjedtek ki. A kiadásokat vagy közvetlenül az egyes bizottsági főigazgatóságok hajtják végre (akár brüsszeli központjukból, akár a kedvezményezett országokban működő uniós külképviseletekről), vagy pedig a kedvezményezett országok vagy nemzetközi szervezetek, közvetetten, együttműködési eszközök és teljesítési módszerek széles skáláját felhasználva.

Megállapításaink

Lényeges hiba jellemezte?
Igen

Becsült hibaszint:
2,1% (2015: 2,8%)

Az országok általános költségvetésébe befolyó uniós hozzájárulások esetén a Bizottság számottevő rugalmassággal döntheti el, hogy teljesülnek-e a támogathatósági kritériumok. Ebből adódóan az alkalmazandó szabályok be nem tartásának kockázata alacsony. Ugyanez a helyzet az olyan uniós források esetében is, amelyeket egyesítettek más nemzetközi adományozóktól származó forrásokkal, és nem kötötték őket külön kiadási tételekhez. Ilyen esetekben az uniós szabályok szerint a nem támogatható költségeket gyakran más adományozók hozzájárulásából is lehet fedezni.

A becsült hibaszint 37%-a olyan kiadásoknak tulajdonítható, amelyeknél alapvető bizonylatok hiányoztak (lásd: az alábbi példa). Fontos hibatípus még az olyan kiadásokkal kapcsolatos hiba, amelyek vagy nem merültek fel, vagy nem támogathatóak.

Példa: Bizonylatok rendelkezésre nem állása

Az általunk megvizsgált kiadásokat a Bizottság egy, a szexuális és reprodukzív egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén működő civil szervezetnek nyújtott támogatás kapcsán hagyta jóvá. A kedvezményezett nem tudott bizonylatokkal igazolni egyes ellenőrzött költségeket, elsősorban a munkatársak fizetését, a biztosítást, a nemzeti jövedelemadót, valamint a jármű- és tanterembérlés költségeit. Ezek a költségek ezért nem minősültek támogatásra jogosultnak.

A számszerűsíthető hibát tartalmazó tranzakciók jelentős hányada esetében a Bizottság elegendő információval rendelkezett ahhoz, hogy megelőzze, illetve észlelje és kijavítsa a hibákat. Ha a Bizottság az összes rendelkezésre álló információt megfelelően felhasználta volna, a „Globális Európa” összes kiadásainak becsült hibaszintje 1,4%, vagyis a 2%-os lényegességi küszöbnél alacsonyabb lett volna.

Az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatóságának (DG NEAR) beszámolója a szabályszerűségről

A kifizetésekben előforduló hibák csökkentésére irányuló erőfeszítéseinek részeként a DG NEAR a korábbi évekhez hasonlóan megbízást adott egy, a területet jellemző „fennmaradó hibaarány” (RER) felmérését célzó vizsgálat elvégzésére. A vizsgálat módszereit megvizsgálva azokat általában véve célszerűnek és eredményesnek találtuk. Találtunk azonban javításra szoruló területeket is, például az ellenőröknek további útmutatásra volna szükségük az egyes tranzakciók hibáinak becsléséhez.

Éves tevékenységi jelentésében a DG NEAR úgy minősít lezáráskor kockázatosnak egy összeget, hogy figyelembe veszi a következő években végzendő ellenőrzések valószínű hatását („korrekciós kapacitás”). Valószínűnek tartjuk, hogy a korrekciós kapacitást túlértékeltek, mivel a visszafizetési felszólításokból vett minta vizsgálata során találtunk néhány olyan hibát a becslés során alkalmazott sokaságban, amely addig észrevétlen maradt.

Ajánlásaink

A következőket javasoljuk a Bizottságnak:

- működjék együtt a csatlakozás előtt álló kedvezményezett országok ellenőrző hatóságaival azok képességeinek fejlesztése végett, különösen szemináriumok szervezésével, hálózatok kiépítésével és a rendelkezésre álló eszközök – például az ikerintézményiség vagy a technikai segítségnyújtás – felhasználásával;
- a hibák hatásának jobb mérése érdekében dolgozzon ki a belsőkontroll-sablonokon alapuló értékelést javító kockázati indexeket;
- következő éves tevékenységi jelentésében számoljon be megfelelően a fennmaradó hibaarányra irányuló vizsgálat hatóköréről és a becsült alsó és felső hibahatárokról;
- az ebben az éves jelentésben feltárt hiányosságokat orvosolva javítsa a 2017-es korrekciós képesség kiszámítását.

Többet szeretne tudni erről a témáról? Teljes körű tájékoztatást a „Globális Európa” területhez kapcsolódó uniós kiadásokra irányuló ellenőrzésünkről az uniós költségvetésről szóló 2016-os éves jelentés 9. fejezete tartalmaz.

Igazgatás

9,4 milliárd euró

Az ellenőrzött terület

Ellenőrzésünk a következő uniós intézmények és egyéb szervek igazgatási kiadásaira terjedt ki: a Parlament, az Európai Tanács és az Európai Unió Tanácsa, a Bizottság, az Európai Bíróság, az Európai Számvevőszék, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, a Régiók Bizottsága, az európai ombudsman, az európai adatvédelmi biztos és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ).

2016-ban az uniós intézmények és egyéb szervek kiadásaira nézve végzett ellenőrzések 9,4 milliárd euró értékű kiadásra terjedtek ki. A teljes összeg mintegy 60%-át a személyzettel kapcsolatos kiadások (bérek, nyugdíjak és juttatások) teszik ki. A fennmaradó részt épületekre, berendezésekre, energiára, kommunikációra és informatikára fordították.

Az Unió ügynökségeinél, más decentralizált szervezeteinél és az európai iskoláknál végzett számvevőszéki ellenőrzések eredményeit a külön közzétett különálló éves jelentések és az eredményeket összefoglaló jelentések tartalmazzák.

A Számvevőszék saját pénzügyi kimutatásait egy külső könyvvizsgáló ellenőrzi, és ezt a könyvvizsgálói jelentést az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* és weboldalunkon tesszük közzé.

Megállapításaink

Lényeges hiba jellemezte?

Nem

Becsült hibaszint:

0,2% (2015: 0,6%)

Rendszervizsgálatunk összességében nem tárt fel jelentős hiányosságokat. Megállapítottuk azonban, hogy egy területen lenne lehetőség további javításra. Erre az alábbi ajánlás vonatkozik.

Ajánlásaink

A következőket javasoljuk az Európai Parlamentnek:

- vizsgálja felül a képviselőcsoportok számára elkülönített költségvetési előirányzatok végrehajtására vonatkozó monitoringrendszerét, továbbá nyújtson jobb iránymutatást a képviselőcsoportoknak a kiadások engedélyezésével és elszámolásával kapcsolatos szabályok alkalmazásáról és a közbeszerzési eljárások lebonyolításáról, valamint eredményesebben kísérje figyelemmel az ezen a téren végzett tevékenységeiket.

Többet szeretne tudni erről a témáról? Teljes körű tájékoztatást az „Igazgatás” területhez kapcsolódó uniós kiadásokra irányuló ellenőrzésünkről az uniós költségvetésről szóló 2016-os éves jelentés 10. fejezete tartalmaz.

Európai Fejlesztési Alapok 2,8 milliárd euró

Az ellenőrzött terület

Az Európai Fejlesztési Alapok (EFA) uniós fejlesztési együttműködési támogatásokat nyújtanak az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS-) államoknak, illetve a tengerentúli országoknak és területeknek (TOT). Az EFA-k kiadási és együttműködési eszközeinek a célja a szegénység felszámolása, a fenntartható fejlődés elősegítése az AKCS-államokban és a tengerentúli országokban és területeken, és ezek integrálása a világgazdaságba.

2016-ban az ezen a területen végzett ellenőrzések 2,8 milliárd euró értékű kiadásra terjedtek ki. Az EFA-kat a tagállamok finanszírozzák, végrehajtásuk vagy egyedi projektek révén, vagy költségvetés-támogatás (egy ország központi vagy ágazati költségvetéséhez történő hozzájárulás) útján történik. Minden EFA saját pénzügyi szabállyal rendelkezik.

Irányításuk – az uniós költségvetés keretén kívül – az Európai Bizottság, illetve egyes támogatások esetében az Európai Beruházási Bank feladata.

Megállapításaink

Az EFA-k beszámolójának megbízhatósága:

A 2016-os beszámoló híven tükrözi az Európai Fejlesztési Alapok pénzügyi helyzetét, a gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

Az EFA-k bevételeit lényeges hiba jellemzi?

Nem

Az EFA-k kifizetéseit lényeges hiba jellemzi?

Igen

Becsült hibaszint:

3,3% (2015: 3,8%)

Az országok általános költségvetésébe befolyó uniós hozzájárulások esetén a Bizottság számottevő rugalmassággal döntheti el, hogy teljesülnek-e a támogathatósági kritériumok. Ebből adódóan az alkalmazandó szabályok be nem tartásának kockázata alacsony. Ugyanez a helyzet az olyan uniós források esetében is, amelyeket egyesítettek más nemzetközi adományozóktól származó forrásokkal, és nem kötötték őket külön kiadási tételekhez. Ilyen esetekben az uniós szabályok szerint nem támogatható költségek gyakran fedezhetők más adományozók hozzájárulásából is.

A közbeszerzési szabályok be nem tartása az EFA-k általános hibaszintjének kb. egyharmadáért felelős (lásd: az alábbi példa). Fontos hibatípus még a valójában fel nem merült vagy nem támogatható kiadásokkal kapcsolatos hiba.

Példa: A közbeszerzési szabályok megszegése

Megvizsgáltunk kereskedelmi ügyekkel kapcsolatos tanácsadási szolgáltatásokra vonatkozó kifizetéseket. Megállapításunk szerint a kifizetések alapjául szolgáló szerződések megkötését a támogatási szerződés rendelkezéseitől eltérően nem előzte meg versenyeztetésen alapuló eljárás. Ehelyett a szerződéseket közvetlenül azoknak a tanácsadóknak ítélték oda, akik már dolgoztak egy megelőző projekten.

A számszerűsíthető hibát tartalmazó tranzakciók jelentős hányada esetében a Bizottság elegendő információval rendelkezett ahhoz, hogy megelőzze, illetve észlelje és kijavítsa a hibákat. Ha a Bizottság az összes rendelkezésre álló információt megfelelően felhasználta volna, az EFA-k kiadásaira vonatkozó becsült hibaszint 2,6% lett volna.

A Nemzetközi Együttműködés és a Fejlesztés Főigazgatóságának (DG DEVCO) beszámolója a szabályszerűségről

A kifizetésekből előforduló hibák csökkentésére irányuló erőfeszítéseinek részeként a DG DEVCO a korábbi évekhez hasonlóan megbízást adott egy olyan vizsgálat elvégzésére, amely felméri a területet jellemző „fennmaradó hibaarányt” (RER).

Áttekintettük a fennmaradó hibaarányról szóló 2016-os vizsgálatot és megállapítottuk, hogy ez összhangban van a fennmaradó hibaarány meghatározásának módszertanával. Az intézkedések valamennyi, a 2013-as jelentésünkben felsorolt hiányosságot orvosolták, a kifejezetten a fennmaradó hibaarányra vonatkozó becslési módszer kivételével, amely az egyes hibaarányok becslésekor még mindig túl nagy mérlegelési mozgásteret hagyott.

2016-os éves tevékenységi jelentésében a DG DEVCO a „vissza nem térítendő, közvetlen irányítású támogatásokra” és a „nemzetközi szervezetek révén történő közvetett irányításra” vonatkozó 2015-ös fenntartást kiterjesztette a „közvetett irányítású támogatásokra és programbecslésekre” is. A fenntartás összhangban van mind az idejével, mind az előző éves jelentésekben megfogalmazott saját ajánlásainkkal és észrevételeinkkel.

A DG DEVCO úgy minősít lezáráskor kockázatosnak egy összeget, hogy figyelembe veszi a következő években végzendő ellenőrzések valószínű hatásait („korrekciós kapacitás”). Véleményünk szerint a korrekciós kapacitásra vonatkozó 2016-os számadat megbízhatósága továbbra is alacsony, mivel a feltárt hibák esetében nem került sor a nem tesztelt sokaságra vonatkozó teljes extrapolációra, és a számításokat nem egyeztetették az EFA pénzügyi kimutatásaival.

Ajánlásaink

A következőket javasoljuk a Bizottságnak:

- erősítse meg a régi lezáratlan és lejárt EFA-szerződések monitoringját, hogy ezek száma csökkenjen;
- 2017 végéig zárja le az összes ellenőrzésre és költségvizsgálatra vonatkozó feladatmeghatározás felülvizsgálatát;
- vegye fontolóra, hogy csökkenteni lehetne az alacsony kockázatú költségvetés-támogatási tranzakciók fennmaradó hibaaránya tételes tesztelésének mértékét, és hogy az így megtakarított erőforrásokat át lehetne csoportosítani a projektek keretében végrehajtott tranzakciók tételes tesztelésének növeléséhez;
- 2017-es cselekvési tervében terjessze ki intézkedéseit a közvetett irányítás keretében nyújtott támogatásokra és programbecslésekre is (mivel azok jelenleg az éves tevékenységi jelentésben szereplő fenntartás hatálya alatt állnak);
- A feltárt hiányosságokat orvosolva javítsa tovább a 2017-es korrekciós képesség kiszámítását.

Többet szeretne tudni erről a témáról? Teljes körű tájékoztatást az Európai Fejlesztési Alapokra irányuló ellenőrzésünkről a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapból (EFA) finanszírozott tevékenységekről szóló 2016-os éves jelentés tartalmaz.

Az Európai Számvevőszék és tevékenysége

Az Európai Számvevőszék az Európai Unió külső ellenőre. Székhelyünk Luxembourgban van, és mintegy 900 szak- és támogató alkalmazottat foglalkoztatunk, az Európai Unió minden országából.

Alapvető célunk, hogy elősegítsük az Unió pénzgazdálkodásának javítását, az elszámoltathatóság és átláthatóság fokozását, és hogy az uniós polgárok pénzügyi érdekeinek független őreként tevékenykedjünk. Felhívjuk a figyelmet a kockázatokra, bizonyosságot nyújtunk, jelezzük a hiányosságokat és a sikereket, és iránymutatással szolgálunk az uniós döntéshozóknak és jogalkotóknak ahhoz, hogy javítani tudják az uniós szakpolitikák és programok irányítását. Munkánk révén az európai polgárok tájékozódhatnak arról, hogyan történik pénzüik elköltése.

Ellenőrzési jelentéseink és véleményeink az Unió elszámoltathatósági láncának alapvető elemei. Ezeknek köszönhetően elszámoltathatók az uniós szakpolitikák és programok végrehajtásának felelősei: a Bizottság, más uniós intézmények és szervek, valamint a tagállami közigazgatási szervek.

Munkánk eredménye

Eredményeinket a következő kiadványokban ismertetjük:

- o **éves jelentések** az uniós költségvetésről és az Európai Fejlesztési Alapokról, valamint megbízhatósági nyilatkozat.
- o **különjelentések** kiválasztott ellenőrzési témákban, amelyek az év során folyamatosan jelennek meg; ezek elsősorban teljesítmény-ellenőrzéseinken alapulnak. 2016-ban 36 különjelentést tettünk közzé.
- o **vélemények** és egyéb áttekintő kiadványok; ezeket az Európai Parlament és a Tanács a pénzgazdálkodást jelentősen érintő uniós jogszabályok és más határozatok elfogadása során használja fel. 2016-ban két véleményt tettünk közzé.
- o **különálló éves jelentések**, amelyek a különböző uniós ügynökségekről és szervekről kialakított pénzügyi ellenőrzési véleményünket tartalmazzák. 2016-ban 52 különálló éves jelentést és két összefoglaló jelentést tettünk közzé az uniós ügynökségekről és közös vállalkozásokról.
- o **áttekintő jellegű kiadványok**, például állapotfelmérések és tájékoztató anyagok.
- o **éves tevékenységi jelentések**, amelyek tájékoztatást nyújtanak az év során végzett munkánkról, és betekintést engednek abba.

A megbízhatósági nyilatkozatunk elkészítésekor alkalmazott ellenőrzési megközelítés dióhéjban

A megbízhatósági nyilatkozatunkban szereplő vélemények a nemzetközi ellenőrzési standardoknak megfelelően elvégzett ellenőrzési vizsgálatok során szerzett, objektív bizonyítékokon alapulnak.

A beszámoló megbízhatósága

Az Unió éves beszámolója teljes körű és pontos információt nyújt?

A Bizottság főigazgatóságai minden évben több százezer könyvelési tételt rögzítenek, és ezekhez az adatokat számos különböző forrásból (köztük a tagállamoktól) szerzik be. Azt ellenőrizzük, hogy a számviteli módszerek megfelelően működnek-e, illetve hogy az így létrejött számviteli adatok teljes körűek-e, és azok rögzítése és bemutatása helyesen történt-e az Unió pénzügyi kimutatásaiban.

- Értékeljük a számviteli rendszert, és megbizonyosodunk arról, hogy az megbízható adatok megfelelő forrásból származnak-e.
- Ellenőrizzük a főbb számviteli folyamatokat, hogy megbizonyosodjunk azok helyes működéséről.
- A számviteli adatokat analitikus vizsgálatnak vetjük alá, hogy meggyőződjünk arról, hogy azokat következetesen mutatják be és azok észszerűnek tűnnek.
- Közvetlenül ellenőrizzük egy, a könyvelési tételekből vett mintát, hogy meggyőződjünk arról, hogy a mögöttes tranzakciók valóságosak, és azokat pontosan rögzítették.
- Ellenőrizzük a pénzügyi kimutatásokat, hogy megbizonyosodjunk arról, hogy azok valós képet nyújtanak a pénzügyi helyzetről.

A tranzakciók szabályszerűsége

Megfelelnek-e az Unió beszámolója alapjául szolgáló, az uniós bevételek és költségként elszámolt kifizetések tranzakciói a vonatkozó szabályoknak?

Az uniós költségvetés több millió, az Unión belül és a világ más országaiban található kedvezményezettnek folyósított kifizetést tartalmaz. E kiadások nagy többségét a tagállamok kezelik. A szükséges bizonyítékok megszerzése érdekében egyrészt közvetlenül ellenőrizzük bevételeket és költségként elszámolt kifizetéseket (vagyis közbenső kifizetéseket, zárókifizetéseket és előlegelszámolásokat), másrészt értékeljük az ezeket kezelő és ellenőrző rendszereket.

- Értékeljük a bevételi rendszereket, hogy megállapítsuk, mennyire eredményesen biztosítják a hatáskörük alá eső tranzakciók jogszerűségét és szabályszerűségét.
- Statisztikai módszerekkel tranzakciómintákat veszünk az uniós költségvetés különböző részeiből, hogy ezek képezzék számvevőink részletes vizsgálatainak alapját.
- A mintában lévő tranzakciókat részletesen megvizsgáljuk, rendszerint a végső kedvezményezett (például mezőgazdasági termelő, kutatóintézet, közbeszerzés keretében kivitelezést végző vagy szolgáltatást nyújtó vállalat) telephelyein, hogy közvetlen bizonyítékot szerezzünk arról, hogy a mögöttes esemény „létezik”, megfelelő módon tartják nyilván, és megfelel a kifizetések folyósítására vonatkozó szabályoknak.
- A hibákat elemezzük és besoroljuk a számszerűsíthető vagy nem számszerűsíthető hibák csoportjába.
- A számszerűsíthető hibák extrapolálásával megállapítjuk a becsült hibaszintet, mind általánosan, mind pedig a külön értékelés tárgyát képező egyes területekre nézve.
- Véleményünk kialakításához a becsült hibaszintet összevetjük a 2%-os lényegességi küszöbértékkel.
- Véleményeink figyelembe vesznek más releváns információkat is, mint például az éves tevékenységi jelentéseket és más külső ellenőrök jelentéseit.
- A tények helytállóságát biztosítandó, valamennyi megállapításunkat megvitatjuk mind a tagállami hatóságokkal, mind a Bizottsággal.

Minden kiadványunk megjelenik honlapunkon (<http://www.eca.europa.eu>).

A megbízhatósági nyilatkozattal kapcsolatos ellenőrzési folyamatról további információ az uniós költségvetésről szóló 2016-os éves jelentés 1.1. mellékletében olvasható.

Honlapunkon kifejezésjegyzék is található a kiadványainkban használt szakkifejezésekről (<http://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=41732>).

KAPCSOLATBA SZERETNE LÉPNI AZ EU-VAL?

Személyesen

Az Európai Unió területén több Europe Direct információs központ is működik. Keresse meg az Önhez legközelebb eső központot:
<http://europa.eu/contact>

Telefonon vagy e-mailben

A Europe Direct központok feladata, hogy megválaszolják a polgárok Európai Unióval kapcsolatos kérdéseit.

Vegye igénybe a szolgáltatást

- az ingyenesen hívható telefonszámon: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bizonyos szolgáltatók számíthatnak fel díjat a hívásért),
- a rendes díjszabású telefonszámon: +32 22999696, vagy
- e-mailen: <http://europa.eu/contact>

INFORMÁCIÓKAT KERES AZ EU-RÓL?

Online

Az Europa portál tájékoztatással szolgál az Európai Unióról az EU összes hivatalos nyelvéen: <http://europa.eu>

Uniós kiadványok

Az EU Bookshopból uniós kiadványok tölthetők le/rendelhetők meg díjmentesen/fizetés ellenében: (<http://publications.europa.eu/eubookshop>). Ha bizonyos ingyenes kiadványokból több példányra van szüksége, rendeljen a Europe Direct központtól vagy hazájának helyi információs központjától (lásd: <http://europa.eu/contact>).

Uniós jogszabályok és kapcsolódó dokumentumok

Az EUR-Lex portálról bármelyik hivatalos nyelven letölthetők az EU jogi tartalmai és az 1951-től megjelenő jogszabályai:
<http://eur-lex.europa.eu>

Az EU által gondozott nyílt hozzáférésű adatok

A nyílt hozzáférésű adatok európai uniós portálja (<http://data.europa.eu/euodp>) uniós adatkészletekhez biztosít hozzáférést. Az adatok kereskedelmi és nem kereskedelmi célból egyaránt díjmentesen letölthetők és felhasználhatók.

SZERZŐI JOGI NYILATKOZAT

©Európai Unió, 2017

A fényképeken kívül más tartalom reprodukálása megengedett, amennyiben a forrás fel van tüntetve.

A következő fényképek esetében a reprodukálás megengedett, feltéve, hogy feltüntetik a szerzői jog tulajdonosát, a forrást és (ahol meg van adva) a fénykép készítőjének nevét:

- 3. o., 8. o., 21. o., 29. o. és 30. o. (jobbra), 45. o.: © Európai Unió, 2017, forrás: Európai Számvevőszék
- 11. o.: ©Európai Unió, 2017, forrás: EB, Audiovizuális Szolgálat/Mauro Bottaro
- 25. o.: ©EU 2016, forrás: EB, Audiovizuális Szolgálat/Bruno Portela
- 27. o. (balra): ©EU 2015, forrás: EB, Audiovizuális Szolgálat/Carmen Jaspersen
- 35. o. és 38. o.: ©EU 2017, forrás: EB, Audiovizuális Szolgálat/Bruno Portela
- 37. o.: ©EU 2016, hondurasi uniós képviselő
- 40. o.: ©EU 2012, forrás: EB, Audiovizuális Szolgálat/Cornelia Smet
- 43. o.: ©EU 2017, forrás: EB, A Nemzetközi Együttműködés és a Fejlesztés Főigazgatósága

A következő fénykép felhasználásához vagy reprodukálásához közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától és az építészekről/mérnököktől kell engedélyt kérni:

15. o.: ©Európai Unió 2016, forrás: Az Unió Tanácsának fotószolgálat. Philippe Samyn és társai (építész- és mérnöki iroda, az építészeti és tervezési munkák vezetője) Studio Valle Progettazioni építésziroda, Buro Happold mérnöki iroda

A következő fényképek felhasználása vagy reprodukálása esetén be kell tartani a Creative Commons licenc (<https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/legalcode>) feltételeit és korlátozásait:

5. o., 23. o., 27. o. (jobbra), 30. (balra) és 33. o.: Forrás: Pixabay, CCO 1.0 Universal, nyilvánosan felhasználható

Az Európai Számvevőszék 2016-os éves jelentéseinek bemutatása és magyarázata

Az Európai Számvevőszék az Európai Unió független ellenőrző intézménye – az Unió pénzügyeinek őre. Kiadványunk áttekintést nyújt – az Unió költségvetéséről és az Európai Fejlesztési Alapokról szóló – 2016-os éves jelentéseink főbb megállapításairól és következtetéseiről. Kitér a beszámoló megbízhatóságára, a bevételek és a kiadások szabályszerűségére, valamint az uniós költségvetés teljesítményével kapcsolatos általános szempontjaira. A jelentések teljes szövege letölthető weboldalunkról (<http://eca.europa.eu>) és elolvasható az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

4
1977 - 2017

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Kiadóhivatal